

2023

Anmälda brott

Preliminär statistik

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till i första hand regeringen och myndigheter inom rättsväsendet.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

urn: nbn: se: bra-1148

© Brottsförebyggande rådet 2024
Enheten för rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post registrator@bra.se, www.bra.se

Den här publikationen kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Huvudresultat för 2023	3
Inledning.....	6
Tolkning av statistiken	6
Begrepp och definitioner.....	8
Resultat.....	9
Utvecklingen av samtliga anmälda brott.....	9
Brottsstrukturen	10
Brottskategoriernas utveckling.....	11
Redovisning efter brottskategori och brottstyp.....	13
Regionala resultat.....	46
Nya redovisningar 2023	48
Beskrivning av statistiken	50
Statistikens ändamål.....	50
Statistikens innehåll.....	50
Insamling och bearbetning.....	54
Jämförbarhet över tid	54
Kvalitetsstudier.....	61

Sammanfattning

Statistiken över anmälda brott omfattar alla händelser som anmälts och registrerats som brott hos Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. De anmälda brotten inkluderar även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott. För en mer detaljerad beskrivning, se avsnittet *Statistikens innehåll*.

Ändamålet med statistiken är att ge en bild av nivån och utvecklingen av de händelser som anmälts och registrerats som brott hos de brottsutredande myndigheterna under den redovisade perioden. Statistiken visar således inte hur många brott som faktiskt har begåtts i samhället. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under perioden.

Den statistik som redovisas här är *preliminär* och framställd med en kortare produktionstid, vilket innebär att en mindre andel av de brott som anmälts under redovisningsperioden inte har hunnit komma med i statistiken. De flesta av dessa brott fångas dock upp och redovisas i den *slutliga* årsstatistiken, som tas fram med en längre produktionstid.

Huvudresultat för 2023

Samtliga brott

- Under 2023 anmäldes drygt 1,5 miljoner brott, vilket innebar en ökning med 62 223 brott (+4 %) jämfört med året innan.
- Den brottskategori som ökade mest var bedrägeribrott (+22 %). Ökningen inom kategorin gällde främst kortbedrägeri och bedrägeri genom social manipulation.
- Den kategori som minskade mest var stöld- och tillgreppsbrott (-3 %). Den största minskningen inom kategorin gällde brottstyperna cykelstöld och stöld ur och från motordrivet fordon. Samtidigt ökade brottstypen butiksstöld inom kategorin.

Brott mot person

- Under 2023 anmäldes 293 112 brott mot person, vilket innebar en ökning med 8 793 brott (+3 %) jämfört med 2022.
- Under 2023 anmäldes 85 599 misshandelsbrott, vilket var en ökning med 2 438 brott (+3 %) jämfört med 2022. Antalet misshandelsbrott mot kvinnor ökade med 1 338 brott (+5 %), till 30 157 anmälda brott.

Anmälda misshandelsbrott mot män ökade med 361 brott (+1 %), till 30 515 brott. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 0–17 år ökade med 739 brott (+3 %), till 24 927 brott.

- En majoritet (80 %) av misshandelsbrotten mot kvinnor begicks av närstående och andra bekanta gärningspersoner. Motsvarande andel för misshandel mot män var 43 procent. Av de anmälda misshandelsbrotten mot män utgjorde drygt hälften (57 %) misshandel utförd av en obekant. Motsvarande andel för misshandelsbrotten mot kvinnor var betydligt lägre (20 %).
- Under 2023 anmäldes 955 brott om grov fridskränkning, vilket innebar en minskning med 4 procent (–36 brott) jämfört med 2022. Av de anmälda brotten om grov fridskränkning var majoriteten (79 %) brott mot barn (0–17 år). År 2023 anmäldes 751 fall av grov fridskränkning mot barn, vilket innebar en ökning med 3 procent (+22 brott) jämfört med 2022.
- Totalt anmäldes 128 grova fridskränkingsbrott mot kvinnor, vilket var en minskning med 30 brott (–19 %) jämfört med 2022. Antalet anmälda brott om grov fridskränkning mot män var 76 brott, vilket var 28 brott färre (–27 %) än 2022. Merparten av de anmälda brotten om grov fridskränkning mot kvinnor (74 %) och mot män (79 %) hade begåtts i en närstående parrelation.
- Under 2023 anmäldes 1 119 fall av grov kvinnofridskränkning, vilket var 115 brott färre (–9 %) än 2022.
- Under 2023 anmäldes 8 993 våldtäkter, vilket innebar en minskning med 169 brott (–2 %). Antalet anmälda våldtäkter mot kvinnor uppgick till 5 019 brott, vilket var 327 fler brott (+7 %) än 2022. De anmälda våldtäktsbrotten mot män minskade med 7 stycken (–2 %) till 280 brott. Under 2023 minskade antalet anmälda våldtäktsbrott mot barn (0–17 år) med 489 brott¹ (–12 %), till 3 694 anmälda brott.
- En tredjedel (33 %) av de anmälda våldtäktsbrotten mot kvinnor avsåg våldtäkter utförda av en närstående i parrelation. Motsvarande andel för våldtäkt mot män var 14 procent.
- Under 2023 anmäldes 9 453 fall av sexuellt ofredande², vilket innebar en minskning med 574 brott (–6 %). Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot kvinnor minskade med 437 brott (–9 %) till 4 613 brott. Sexuellt ofredande mot män ökade med 85 brott (+18 %) till 556 brott. Under 2023 minskade antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot barn (0–17 år) med 288 brott (–7 %), till 4 110.

¹ Under 2022 registrerades ett stort ärende med många enskilda brott som rör våldtäkt mot barn.

² Inklusiv exhibitionism.

Stöld- och tillgreppsbrott

- Under 2023 anmäldes 380 721 stöld- och tillgreppsbrott, vilket innebar en minskning med 3 procent (–11 816 brott) jämfört med året innan.
- År 2023 anmäldes 69 705 inbrottsstöder, vilket innebar en ökning med 510 brott (+1 %), jämfört med 2022. Det anmäldes 10 812 bostadsinbrott 2023, vilket är en minskning med 158 brott (–1 %). Av dessa utgjorde 5 702 villainbrott, vilka minskade med 230 brott (–4 %) och 5 110 lägenhetsinbrott, som ökade med 72 brott (+1 %).
- Under 2023 anmäldes 47 446 stöder i butik, vilket är en ökning med 10 procent (+4 412 brott) jämfört med 2022.
- I jämförelse med 2022 minskade antalet personrån med 3 procent 2023, till 5 374 anmälda brott. Av dessa gällde 4 881 rån mot någon annan än en äldre eller funktionsnedsatt person. Rån mot vuxna minskade med 4 procent, till 3 434 brott. Rån mot barn ökade med 1 procent, till 1 447 brott. Totalt begicks 487 personrån med skjutvapen 2023, vilket var oförändrat (+1 brott) jämfört med 2022. Merparten (84 %) av rånen med skjutvapen begicks mot vuxna.
- Från 2022 till 2023 minskade antalet anmälda butiksrån med 10 procent, till 361 brott, och antalet anmälda bankrån förblev oförändrat med noll (0) anmälda brott.

Övriga brottskategorier

- Under 2023 anmäldes 237 692 bedrägeribrott³. Det var en ökning med 42 190 brott (+22 %) jämfört med 2022.
- År 2023 anmäldes totalt 23 156 rattfylleribrott, vilket var oförändrat med ±0 procent (+76 brott) jämfört med 2022. Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika, så kallat drograttfylleri, minskade med 1 procent till 12 604 anmälda brott.
- År 2023 anmäldes 111 196 narkotikabrott, vilket var en minskning med 2 procent (–1 788 brott) jämfört med 2022.
- Av de anmälda narkotikabrotten utgjorde 52 procent innehav, som ökade med 2 procent jämfört med 2022. Antalet anmälda brott om eget bruk minskade (–6 %) och utgjorde 40 procent av de anmälda narkotikabrotten. Även anmälda brott om framställning av narkotika och överlåtelse med mera⁴ minskade med 16 respektive 2 procent.

³ Exklusive bidragsbrott.

⁴ Överlåtelse med mera; utbudande av narkotika till försäljning, förvaring eller befordran av vederlag för narkotika, förmedling av kontakter mellan säljare och köpare eller annan åtgärd ägnad att främja narkotikahandel; förvärv i överlåtelsetyfte; anskaffning, bearbetning, förpackning, transporter, förvaring eller annan befattning med narkotika som ej är avsedd för eget bruk.

Inledning

Statistiken över anmälda brott ger en övergripande bild av ärendinflödet till Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Den visar antalet händelser som har anmälts och registrerats som brott hos dessa myndigheter.

I sammanställningen redovisas de anmälda brotten indelat efter de övergripande brottskategorierna brott mot person (3–7 kap. BrB), stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB), bedrägeribrott (9 kap. BrB), skadegörelse (12 kap. BrB), narkotikabrott (narkotikastrafflagen) och trafikbrott (lagen om straff för vissa trafikbrott) samt efter ett urval enskilda brottstyper inom dessa kategorier. För en fullständig redovisning av samtliga brottstyper hänvisas till grundtabellerna på statistiksidorna på www.bra.se.

Redovisningen baseras på de brottskoder som registreras av polis och andra brottsutredande myndigheter. I huvudsak följer brottskoderna den juridiska indelningen av brott i lagstiftningen. I vissa fall omfattar de även information som är mer detaljerad än uppgifter om det lagrum som reglerar brottet.⁵

Tolkning av statistiken

När du tolkar statistiken över anmälda brott, tänk på följande:

- Statistiken visar antalet anmälda brott och inte det totala antalet faktiskt begångna brott i samhället. Hur stor andel av de begångna brotten som anmäls varierar beroende på brottstyp, och endast för enstaka brottstyper kan anmälningsstatistiken antas ge en ungefärlig bild av hur många brott som verkligen begås.
- Det faktiska antalet brott är oftast högre än det antal anmälda brott som redovisas i statistiken. Ett undantag är anmälda fall av dödligt våld, där det faktiska antalet brott är lägre än antalet anmälda brott. Det beror på att alla händelser med dödlig utgång som behöver utredas anmäls, för att klargöra om ett mord eller dråp har begåtts eller inte.
- Benägenheten att anmäla brott kan förändras över tid, till exempel på grund av förändrade attityder i samhället eller ändrade försäkringsvillkor. Det innebär att det för många brottstyper är svårt att utifrån de anmälda brotten avgöra om brottsligheten i samhället

⁵ Det gäller till exempel redovisningen av anmäld våldtäkt, som bland annat inkluderar information om ålder och kön på brottsoffret samt typ av relation mellan brottsoffer och gärningsperson. I vissa andra fall är statistiken mindre detaljerad än lagstiftningen, vilket gäller för en stor del av brotten mot den specialstraffrättsliga lagstiftningen.

ökar eller minskar.

- Inom vissa brottstyper, såsom narkotika- och trafikbrott, beror antalet anmälda brott till stor del på polisens och andra myndigheters kontroll- och spaningsinsatser. Om insatserna förändras påverkar det oftast antalet anmälda brott. Förändringar i lagstiftningen kan också påverka utvecklingen av vilka brott som anmäls.
- Enstaka stora ärenden med många brott kan skapa problem vid jämförelser över tid, liksom osäkerhet om ifall en förändring är generell eller härrör från ett och samma ärende. Stora ärenden är ovanliga, men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Se avsnittet Jämförbarhet över tid.

Begrepp och definitioner

I statistiken över anmälda brott används i huvudsak följande begrepp:

- **Anmälda brott** är samtliga händelser som anmälts och registrerats som brott (där fängelse ingår i straffskalan) hos de brottsutredande myndigheterna. Ett brott registreras för varje enskild lagöverträdelse. De anmälda brotten inkluderar även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott.
- **Brottskategori** är den grövre indelning som de anmälda brotten redovisas i. Det rör sig om sju övergripande kategorier:
 - brott mot person (3–7 kap. BrB)
 - stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)
 - bedrägeribrott (9 kap. BrB)
 - skadegörelsebrott (12 kap. BrB)
 - brott mot trafikbrottslagen
 - brott mot narkotikastrafflagen
 - övriga brott
- **Brottstyp** är den typ av brott som har anmälts. Observationsvariabeln är den senast registrerade brottskoden för brottet vid statistikens framställning.
- **Relation** anges för vissa brott mot person och anger relationen mellan offret och gärningspersonen vid brottstillfället.
 - Är eller har varit närstående genom parrelation: maka/make, sambo, särbo eller flickvän/pojkvän.
 - Är eller har varit närstående genom släktskap/familj: blodsband, adoption eller annat släktskap, exempelvis genom släktings parrelation.
 - Är eller har varit bekanta genom annan sorts relation: annan relation än närstående genom parrelation eller släktskap/familj. Exempelvis vänskap, samma vänkrets, kollegor, lärare–elev, läkare–patient eller annan relation där offret och gärningspersonen känner varandra till mer än bara namn och utseende.
 - Obekanta: helt obekanta eller endast bekanta med varandra till namn eller utseende.
- **Ålder** avser offrets ålder vid tidpunkten för brottet, och hämtas från den registrerade brottskoden.
- **Kön** avser offrens juridiska kön och hämtas från den registrerade brottskoden. För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se avsnittet Beskrivning av statistiken.

Resultat

I den här sammanställningen redovisas huvudresultaten för statistiken över anmälda brott 2023.⁶ Inledningsvis redovisas nivå och utveckling för det totala antalet anmälda brott. Därefter redovisas brottsstrukturen och utvecklingen för sju övergripande brottskategorier. Sedan görs en mer detaljerad redovisning av nivå och utveckling för var och en av brottskategorierna samt för några av de mer allvarliga och i statistiksammanhang mest efterfrågade brottstyperna.

De anmälda brotternas utveckling redovisas genomgående för det senaste året och för den senaste tioårsperioden. För brottskategorin brott mot person redovisas resultaten även efter brottsoffrens kön och ålder, och för vissa brottstyper även typ av relation mellan brottsoffer och gärningsperson. Slutligen redovisas de regionala resultaten.

För pandemins eventuella konsekvenser på de anmälda brotternas utveckling hänvisas till Brås särskilda genomgångar av statistiken som publicerades under pandemin, på Brås webbplats www.bra.se.

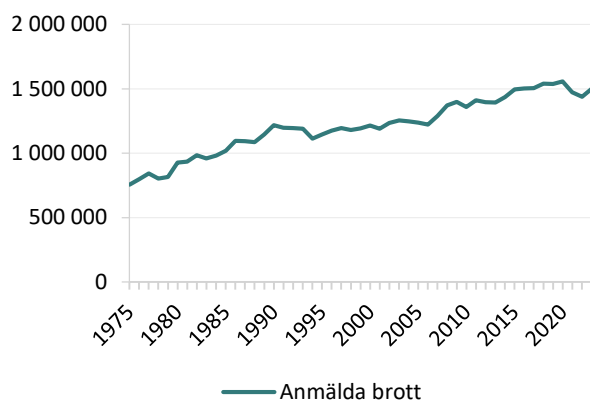
För fler och mer detaljerade resultat, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Utvecklingen av samtliga anmälda brott

Under 2023 anmäldes drygt 1,5 miljoner brott till polis, tull eller åklagare, vilket innebär en ökning med 62 223 brott (+4 %) jämfört med 2022. I jämförelse med 2014 var det en ökning med 65 153 (+5 %). Antalet anmälda brott har sedan 1975 fluktuerat kring en i överlag uppåtgående trend. Ökningstakten var starkast fram till 1990-talet. Därefter var ökningstakten svagare under perioden fram till mitten av 00-talet, för att sedan återigen öka i starkare takt fram till 2020. Under 2021 och 2022 minskade de anmälda brotten till ungefär samma nivå som 2014 för att därefter återigen öka 2023.

⁶ Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på siffror som inte är avrundade. För exakta procentuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Figur 1. Det totala antalet anmälda brott, åren 1975–2023.

Brottsstrukturen

Av samtliga anmälda brott 2023 utgjorde stöld- och tillgreppsbrotten 25 procent, brotten mot person 20 procent, bedrägeribrotten 16 procent och skadegörelsebrotten 15 procent.

Den senaste tioårsperioden (2014–2023) utmärks främst av att stöldbrotten blivit en mindre andel av samtliga anmälda brott, en minskning från 38 till 25 procent. Trafikbrottens andel var 1 procentenheter mindre än 2014. Andelen skadegörelsebrott och bedrägeribrott var 4 respektive 5 procentenheter större än 2014. Brotten mot person var 2 procentenheter större i andel av samtliga anmälda brott. Övriga brott och narkotikabrotten var 2 respektive 1 procentenheter större jämfört med 2014.⁷

⁷ Talen redovisas avrundade, men differensen räknas utifrån tal med decimaler. Det kan illustreras av beräkningen $5,61 - 6,48 = -0,9$ som vid avrundning blir: $6 - 6 = -1$.

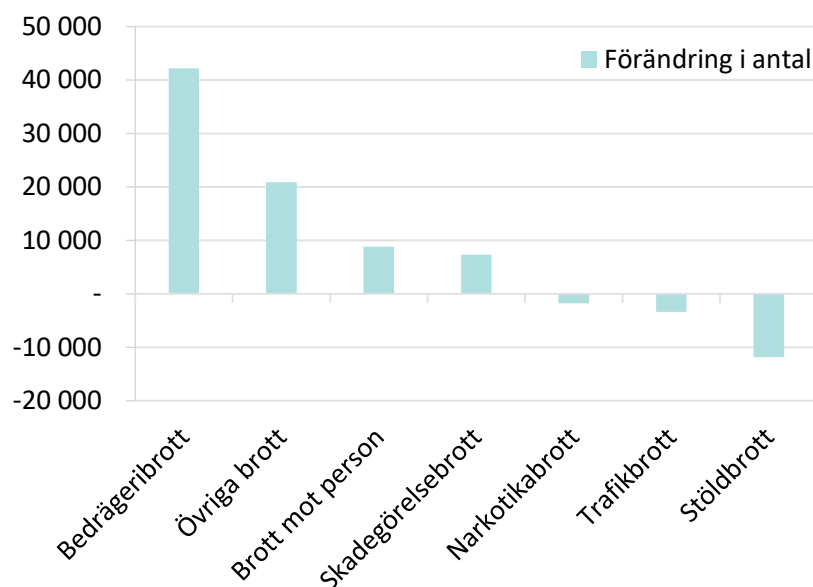
Tabell 1. Brottskategorier i procent av samtliga anmälda brott samt skillnad i procentenheter år 2023 jämfört med 2014.

Brottskategorier	Andel av samtliga anmälda brott 2014	Andel av samtliga anmälda brott 2023	Skillnad i procentenheter
Brott mot person	18	20	+2
Stöld- och tillgreppsbrott	38	25	-12
Bedrägeribrott	11	16	+5
Skadegörelsebrott	11	15	+4
Trafikbrott	6	4	-1
Narkotikabrott	7	7	+1
Övriga brott	11	13	+2

Brottskategoriernas utveckling

Statistiken redovisas efter sju övergripande brottskategorier och för ett urval av enskilda brottstyper inom dessa kategorier. Fyra av de övergripande kategorierna ökade medan resterande minskade i antal anmälda brott jämfört med 2022.

Figur 2. Förändringar i antalet anmälda brott mellan 2022 och 2023.

* Kategorin övriga brott består av de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna. Här ingår bland annat brott mot 10–11 kap. BrB och 13–20 kap. BrB samt bidragsbrott, smuglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av kontaktförbud.

** Det är vanligt att stora mängder anmälda skadegörelsebrott registreras vid ett och samma tillfälle. Brotten kan i dessa fall härröra från tidigare år. Mängden skadegörelsebrott som registreras varierar beroende på berörda aktörers rutiner vid rapportering och registrering av brott.

Bedrägeribrott var den brottskategori som ökade mest i antal anmälda brott jämfört med 2022. Den ökade med 42 190 brott (+22 %). De brottstyper som ökade mest inom kategorin var kortbedrägeri (bank, betal- och kreditkort) som ökade med 31 566 brott (+44 %), och bedrägeri genom social manipulation som ökade med 12 496 brott (+36 %).

Kategorin övriga brott ökade med 20 882 brott (+12 %) jämfört med 2022. Kategorin övriga brott består av de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna och omfattar bland annat brott mot 10–11 kap. BrB och 13–20 kap. BrB samt bidragsbrott, smuglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av kontaktförbud.

Skadegörelsebrott ökade med 7 361 brott (+3 %) jämfört med 2022. Den brottstyp inom kategorin som stod för ökningen var skadegörelse mot stat, kommun och landsting som ökade med 14 405 brott (+34 %).

Brott mot person ökade med 8 793 antal anmälda brott (+3 %) jämfört med 2022. De brottstyper som ökade mest inom kategorin var ofredande som ökade med 2 706 brott (+5 %) och misshandel som ökade med 2 438 brott (+3 %).

Antalet narkotikabrott minskade med 1 788 brott (–2 %) jämfört med 2022 till totalt 111 196 anmälda brott.

Trafikbrotten minskade med 3 399 brott (–5 %) jämfört med 2022. Den brottstyp som minskade mest inom kategorin trafikbrott var olovlig körning, som minskade med 2 786 anmälda brott (–13 %).

Den brottskategori som minskade mest i jämförelse med föregående år var stöld- och tillgreppsbrotten som minskade med 11 816 brott (–3 %). Inom kategorin stöld- och tillgreppsbrott var cykelstöld den brottstyp som minskade mest med 4 931 brott (–8 %).

Tabell 2. Förändringar i antal och andel anmälda brott mellan 2022 och 2023 inom sju brottskategorier. Förändringarna i procent redovisas med avrundade tal. Till exempel redovisas en ökning med 0,1 % som ingen förändring.

Brottstyp	Totalt antal	Förändring antal	Procent
Samtliga brott	1 500 639	+62 223	+4 %
Brott mot person	293 112	+8 793	+3 %
Stöld- och tillgreppsbrott	380 721	-11 816	-3 %
Bedrägeribrott	237 692	+42 190	+22 %
Skadegörelse	218 583	+7 361	+3 %
Trafikbrott	65 403	-3 399	-5 %
Narkotikabrott	111 196	-1 788	-2 %
Övriga brott	193 932	+20 882	+12 %

Redovisning efter brottskategori och brottstyp

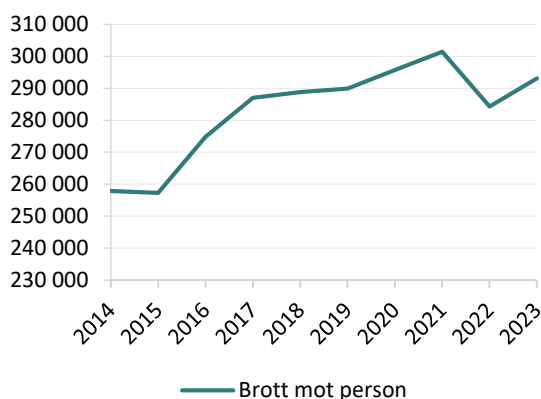
Nedan följer en redovisning av nivå och utveckling under de senaste tio åren för de anmälda brotten, uppdelade på brottskategorier och med fokus på några av de mer allvarliga och i statistiksammanhang mest efterfrågade brottstyperna.

Brott mot person

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kap. BrB. Den brottskategorin omfattar bland annat misshandel, ofredande och olaga hot, som 2023 var de brottstyper som stod för flest anmälningar (sammanlagt 65 procent) av de anmälda brotten mot person. Övriga brottstyper i kategorin är bland annat dödligt våld, vållande till annans död eller till kroppsskada, sexualbrott, grov fridskränkning, grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse, egenmäktighet med barn och olaga identitetsanvändning. I det här avsnitt beskrivs nivå och utveckling för kategorin brott mot person och för några av de allvarligare brottstyper som ingår i kategorin. Statistik över dödligt våld finns i statistikrapporten [Konstaterade fall av dödligt våld](#).

Antalet anmälda brott mot person 2023 motsvarade 20 procent av samtliga anmälda brott under året. Det rörde sig om 293 112 brott mot person, vilket var en ökning med 8 793 brott (+3 %) jämfört med 2022. De brottstyper som ökade mest var ofredande som ökade med 2 706 brott (+5 %) och misshandel som ökade med 2 438 brott (+3 %). De brottstyper inom kategorin som minskade mest var olovlig identitetsanvändning, som minskade med 2 483 brott (-13 %), och sexuellt ofredande, som minskade med 640 brott (-6 %). I jämförelse med 2014 ökade brotten mot person med 35 188 brott (+14 %).

Figur 3. Antal anmälda brott mot person, åren 2014–2023.

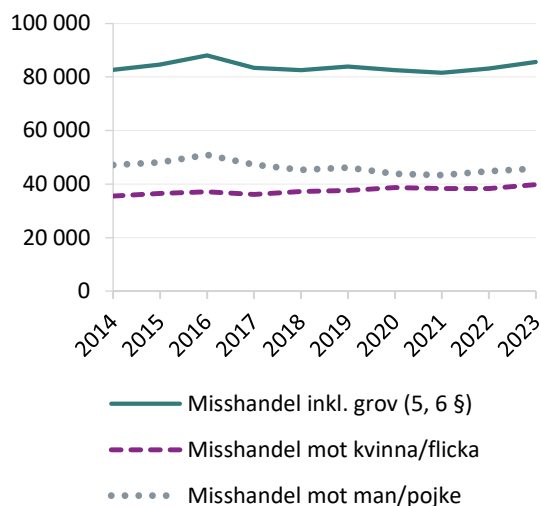
Inom kategorin brott mot person redovisas många av brottstyperna uppdelade efter brottsoffrets könstillhörighet. Av de brott mot person som är uppdelade efter könstillhörighet var 54 procent riktade mot kvinnor eller flickor och 46 procent mot män eller pojkar 2023.

Misshandel

Totalt anmäldes 85 599 misshandelsbrott 2023, vilket innebar en ökning med 3 procent (+2 438 brott) jämfört med 2022. Under den senaste tioårsperioden har antalet anmälda misshandelsbrott legat mellan 81 624 och 87 995 brott, och den lägsta nivån uppmättes 2021. År 2023 hade antalet anmälda misshandelsbrott ökat med 4 procent (+2 914 brott) jämfört med 2014.

Antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor eller flickor uppgick till 39 762 brott 2023, vilket innebar en ökning med 4 procent (+1 424 brott) jämfört med 2022, och en ökning med 12 procent (+4 247 brott) jämfört med 2014. Antalet misshandelsbrott mot män eller pojkar uppgick under året till 45 837 brott, vilket innebar en ökning med 2 procent (+1 024 brott) jämfört med 2022, och en minskning med 3 procent (–1 333 brott) jämfört med 2014.

Figur 4. Antalet anmälda misshandelsbrott totalt samt mot kvinnor eller flickor respektive män eller pojkar, åren 2014–2023.

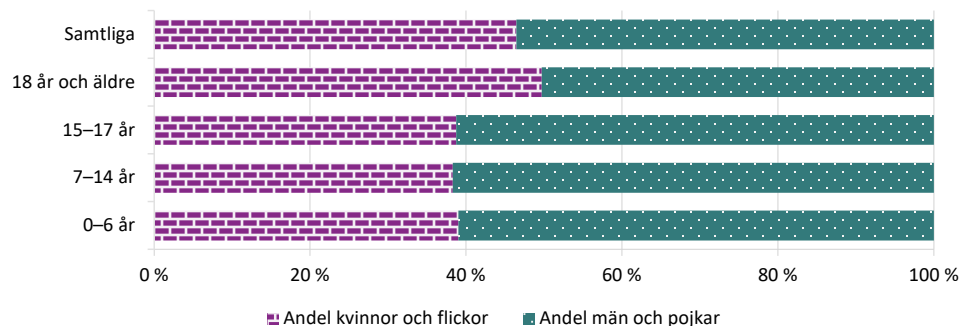
Av de misshandelsbrott som anmäldes 2023 var merparten, 71 procent, brott riktade mot vuxna, 8 procent var brott mot barn i åldern 15–17 år, 17 procent var brott mot barn i åldern 7–14 år och 4 procent var brott mot barn i åldern 0–6 år. Åldersfördelningen följde samma mönster oavsett om brottsoffret var av kvinnligt eller manligt kön.

Tabell 3. Antal och andel, i procent, misshandelsbrott per åldersgrupp dels totalt, dels mot kvinnor eller flickor respektive män eller pojkar, 2023.

Ålder	Samtliga Antal	Samtliga Andel	Kvinnor och flickor Antal	Kvinnor och flickor Andel	Män och pojkar Antal	Män och pojkar Andel
0–6 år	3 781	4	1 476	4	2 305	5
7–14 år	14 141	17	5 416	14	8 725	19
15–17 år	7 005	8	2 713	7	4 292	9
18 år och äldre	60 672	71	30 157	76	30 515	67
Samtliga	85 599	100	39 762	100	45 837	100

Av samtliga anmälda misshandelsbrott 2023 var 46 procent brott mot kvinnor eller flickor och 54 procent brott mot män eller pojkar. Könsfördelningen åldersgrupperna emellan var likartad, dock något jämnare bland vuxna.

Figur 5. Anmälda misshandelsbrott fördelat på brottsoffrets könstillhörighet inom olika åldersgrupper, 2023.

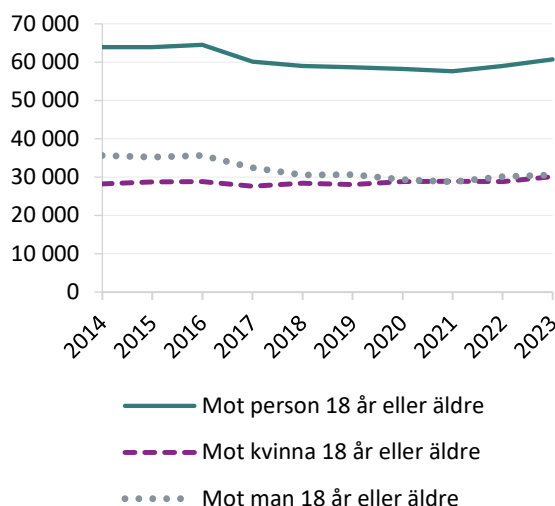

Misshandel mot vuxna

Under 2023 anmäldes totalt 60 672 misshandelsbrott mot vuxna (18 år eller äldre), vilket var 1 699 brott (+3 %) fler än 2022. Av dessa var hälften riktade mot kvinnor och hälften riktade mot män. Antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor uppgick till totalt 30 157 brott, vilket var en ökning med 1 338 brott (+5 %) jämfört med 2022. Antalet anmälda misshandelsbrott mot män uppgick till 30 515 brott, vilket innebar en ökning med 361 brott (+1 %) jämfört med 2022.

Jämfört med 2014 anmäldes totalt 3 191 färre misshandelsbrott (-5 %) mot vuxna personer 2023. Över perioden skiljer det sig dock åt mellan könen. De anmälda misshandelsbrotten mot kvinnor var 7 procent (+1 960 brott) fler, medan de anmälda misshandelsbrotten mot män var 14 procent (-5 151 brott) färre jämfört med 2014.

Figur 6. Antalet anmälda misshandelsbrott mot vuxna totalt, mot kvinnor respektive män, 18 år eller äldre, åren 2014–2023.

Misshandelsbrotten mot vuxna indelas efter relationen mellan brottsoffret och gärningspersonen. Den 1 januari 2019 gjordes en indelning i fyra relationstyper: närstående genom parrelation, närstående genom släktskap/familj, annan sorts relation och obekant med offret. Resultaten från en kvalitetsgranskning⁸ av anmälda misshandelsbrott visar att det finns brister i registreringen av anmälda misshandelsbrott efter typ av relation. Statistiken på den lägsta detaljnivån är således behäftad med osäkerhet. Därför redovisas anmälda misshandelsbrott inte på den detaljerade nivån av relationstyp utan efter av bekant, som omfattar samtliga tre relationstyper enligt ovan, samt av obekant.

För anmälda misshandelsbrott mot vuxna kvinnor 2023 var det vanligast att brottet begicks av en för brottsoffret bekant person, som utgjorde 80 procent av de anmälda misshandelsbrotten mot kvinnor. För de anmälda misshandelsbrotten mot män 2023 var den vanligaste relationstypen obekant person (57 %), och av dessa brott skedde de flesta utomhus (68 %). För misshandel mot kvinnor var andelen brott som begicks av en obekant person 20 procent, och av dessa skedde 50 procent utomhus.

⁸ Kvalitetsstudien i sin helhet finns på Brås webbplats [Kvalitetsgranskning av anmälda misshandelsbrott efter relationstyp 2019–2021](#)

Tabell 4. Misshandelsbrott totalt, kön och ålder efter relation mellan brottsoffer och gärningsperson, 2023.

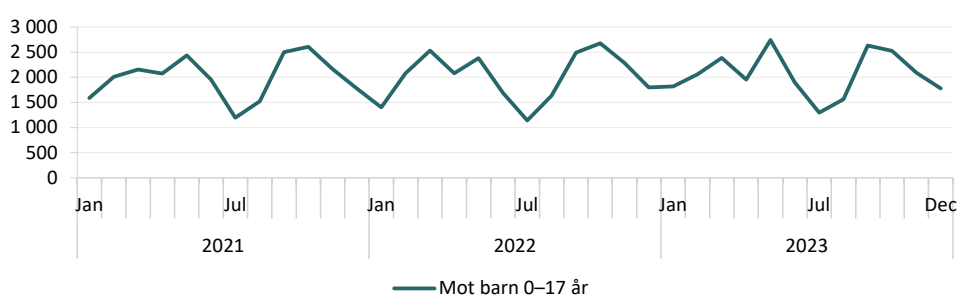
Relation mellan offer och gärningsperson	Mot person 18 år eller äldre Antal	Mot person 18 år eller äldre Andel (%)	Mot kvinna 18 år eller äldre Antal	Mot kvinna 18 år eller äldre Andel (%)	Mot män 18 år eller äldre Antal	Mot män 18 år eller äldre Andel (%)
Bekant med offret	37 440	62	24 243	80	13 197	43
Obekant med offret	23 232	38	5 914	20	17 318	57
Totalt	60 672	100	30 157	100	30 515	100

Misshandel mot barn

År 2023 anmäldes sammantaget 24 927 misshandelsbrott mot barn under 18 år, vilket motsvarar 29 procent av alla anmälda misshandelsbrott. Totalt sett ökade antalet anmälda misshandelsbrott mot barn med 3 procent (+739 brott) mellan 2022 och 2023, och hade ökat med 32 procent (+6 150 brott) jämfört med 2014.

Misshandelsbrotten mot barn anmäls i hög grad av förskola och skola, vilket märks i statistiken på så sätt att färre brott anmäls under sommaren, samt även till viss del under julloven, än under skolverterminerna. Mellan terminerna förekommer mindre kontakt mellan barn och skolpersonal och därmed färre möjligheter för skolpersonalen att uppmärksamma och anmäla brott. Dessutom har elever sinsemellan mindre fysisk kontakt under skolloven vilket kan resultera i att färre misshandelsbrott sker.

Figur 7. Antal anmälda misshandelsbrott mot personer under 18 år, månadsvis, 2021–2023.

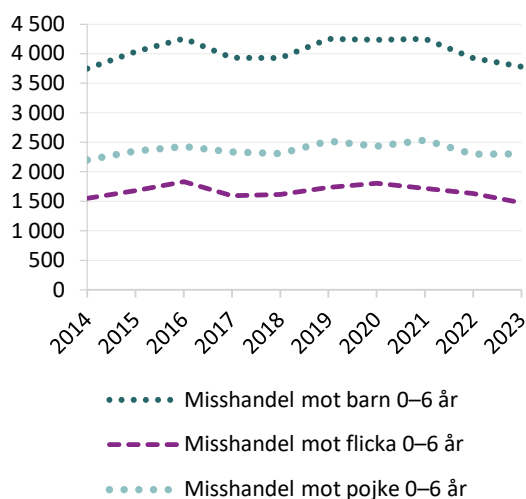
Nedan redovisas misshandel mot barn efter tre åldersgrupper: 0–6 år, 7–14 år och 15–17 år.

Misshandel mot barn i åldern 0–6 år

Under 2023 anmäldes 3 781 misshandelsbrott mot barn i åldern 0–6 år, vilket var 4 procent färre brott (–146 brott) jämfört med 2022, och en ökning med 1 procent (+31 brott) jämfört med 2014. Av de anmälda misshandelsbrotten var 39 procent brott mot flickor (1 476 brott) och 61

procent brott mot pojkar (2 305 brott). Misshandelsbrotten mot flickor minskade med 155 brott (-10 %) medan brotten mot pojkar förblev oförändrat (+9 brott) jämfört med 2022.

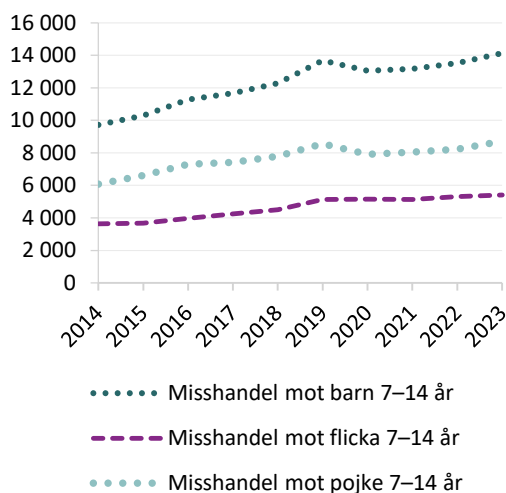
Figur 8. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 0–6 år totalt, mot flickor respektive pojkar 0–6 år, åren 2014–2023.

Misshandel mot barn i åldern 7–14 år

Under 2023 anmäldes 14 141 misshandelsbrott mot barn i åldern 7–14 år, vilket innebar en ökning med 5 procent (+610 brott) jämfört med 2022, och en ökning med 45 procent, eller 4 415 anmälda brott, jämfört med 2014. Av de anmälda misshandelsbrotten var 38 procent (5 416 brott) riktade mot flickor, och 62 procent (8 725 brott) riktade mot pojkar. Misshandelsbrotten mot flickor ökade med 111 brott (+2 %) medan brotten mot pojkar ökade med 499 brott (+6 %) jämfört med 2022.

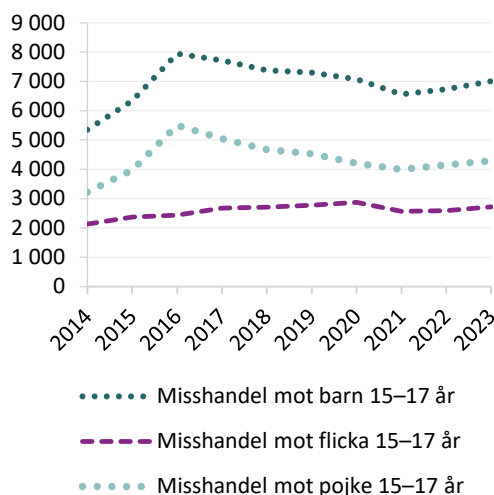
Figur 9. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 7–14 år totalt, mot flickor respektive pojkar 7–14 år, åren 2014–2023.

Misshandel mot barn i åldern 15–17 år

Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 15–17 år ökade 2023 med 4 procent (+275 brott) jämfört med 2022. Av totalt 7 005 anmälda misshandelsbrott var 39 procent riktade mot flickor (2 713 brott) och 61 procent mot pojkar (4 292 brott). Misshandelsbrotten mot flickor ökade med 130 brott (+5 %), och brotten mot pojkar med 145 brott (+3 %). Under den senaste tioårsperioden har de anmälda misshandelsbrotten mot barn i åldern 15–17 år utmärkts av relativt sett stora svängningar. Jämfört med 2014 har de ökat med 31 procent, från 5 346 till 7 005 anmälda brott.

Figur 10. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 15–17 år totalt, mot flickor respektive pojkar 15–17 år, åren 2014–2023.

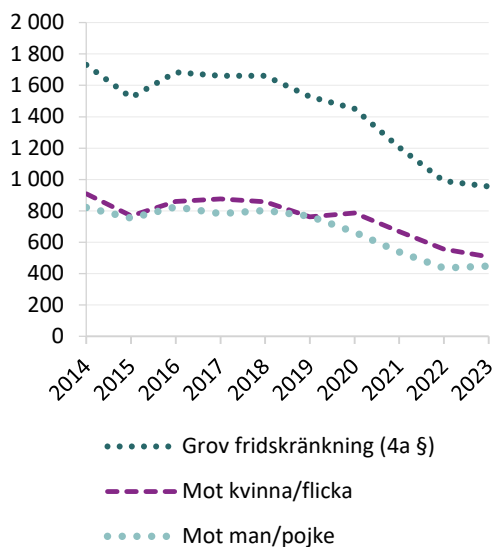
Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning

Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning kan bestå av flera olika brottstyper, som var och en utgjort ett led i en upprepad kränkning av personens integritet och varit ägnade åt att allvarligt skada personens självkänsla. Båda rubriceringarna om fridskränkning innebär att brotten ska begås av en till offret närstående eller tidigare närstående person. För att rubriceras som grov kvinnofridskränkning ska brotten begås av en man mot en kvinna som han bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande former.

Grov fridskränkning

Antalet anmälda brott om grov fridskränkning minskade 2023 jämfört med 2022, med 36 brott (–4 %) till 955 brott. Jämfört med 2014 har antalet anmälda brott avseende grov fridskränkning minskat med 45 procent. Antalet anmälda grova fridskränkingsbrott har fluktuerat kring en stabil nivå fram till 2018, därefter har utvecklingen varit tydligt nedåtgående. Eftersom fridskränkingsbrotten omfattar flera brott och kan bestå av flera olika brottstyper såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott, som sammantaget ingår i en upprepad kränkning, är utvecklingen av de anmälda fridskränkingsbrotten beroende av polisens och åklagarnas hantering av dessa brott. Jämfört med 2022 har de anmälda brotten om grov fridskränkning mot kvinnor och flickor minskat med 49 brott (–9 %), medan brotten mot män och pojkar har ökat med 13 brott (+3 %).

Figur 11. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning totalt, mot kvinnor eller flickor respektive mot män eller pojkar, åren 2014–2023.

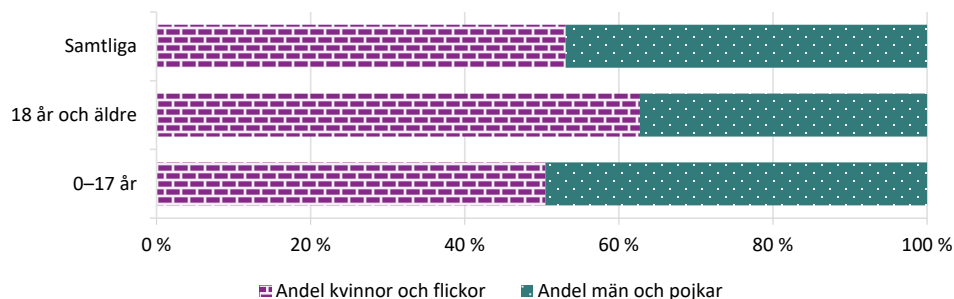
Antalet anmälda grova fridskränkingsbrott 2023 var något fler mot kvinnor eller flickor än mot män eller pojkar (507 respektive 448 brott). Av de anmälda brotten om grov fridskränkning var majoriteten (79 %) brott mot barn (0–17 år) och 21 procent avsåg brott mot vuxna. Åldersfördelningen följde ett likartat mönster oavsett om brottsoffret var av kvinnligt eller manligt kön.

Tabell 5. Antal och andel i procent, fall av grov fridskränkning per åldersgrupp totalt, mot kvinnor och flickor respektive män och pojkar, 2023.

Ålder	Samtliga Antal	Samtliga Andel	Kvinnor och flickor Antal	Kvinnor och flickor Andel	Män och pojkar Antal	Män och pojkar Andel
0–17 år	751	79	379	75	372	83
18 år och äldre	204	21	128	25	76	17
Samtliga	955	100	507	100	448	100

Könsfördelningen var jämn för barn (0–17 år), medan det var en något större andel utsatta kvinnor än män i de anmälda brotten mot vuxna.

Figur 12. Anmälda brott om grov fridskränkning uppdelat på vuxna och barn, fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2023.

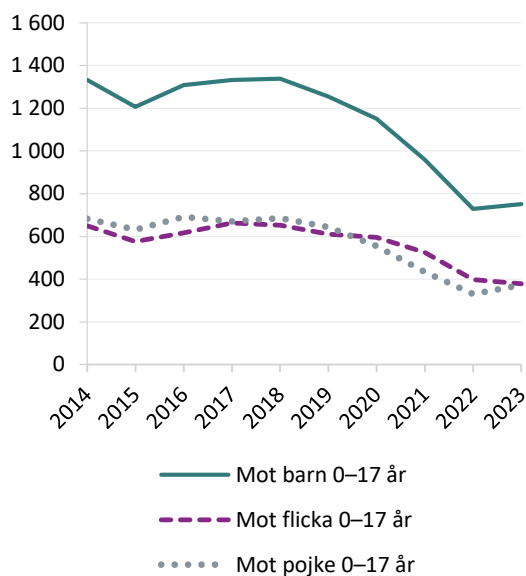

Grov fridskränkning mot barn

Av de anmälda grova fridskränkningarna 2023 var 79 procent riktade mot barn (0-17 år). Det rörde sig om totalt 751 brott, vilket var en ökning med 3 procent jämfört med 2022. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning mot flickor minskade med 19 brott (-5 %) till 379 brott, medan motsvarande brott mot pojkar ökade med 41 brott (+12 %), till 372 brott.

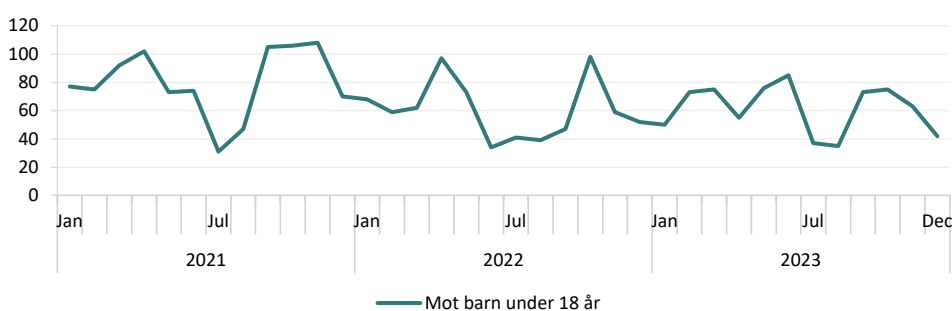
Jämfört med 2014 har antalet anmälda brott om grov fridskränkning mot barn minskat med 456 brott (-34 %). Brott mot flickor har minskat med 30 procent (-197 brott) och mot pojkar med 38 procent (-259 brott).

Figur 13. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning mot barn 0–17 år totalt och mot flickor respektive pojkar 0–17 år, åren 2014–2023.

Av de anmälda brotten om grov fridskränkning mot barn 2023 var hälften riktade mot flickor och hälften mot pojkar. Liksom misshandel mot barn anmäls grov fridskränkning mot barn i högre grad under skolverterminerna än under sommarmånaderna och julloven.

Figur 14. Antal anmälda fall av grov fridskränkning mot barn (0–17 år) månadsvis, 2021–2023.

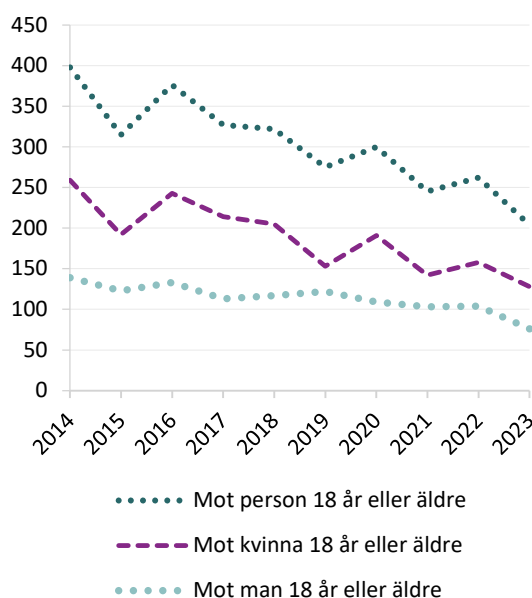
Grov fridskränkning mot vuxna

Under 2023 uppgick antalet anmälda grova fridskränkingsbrott mot vuxna (18 år eller äldre) till totalt 204 brott, vilket var en minskning med 58 brott (–22 %) jämfört med 2022. Av dessa uppgick antalet anmälda grova fridskränkingsbrott mot kvinnor till totalt 128 brott, vilket jämfört med 2022 var en minskning med 30 brott (–19 %). De anmälda brotten om grov

fridskränkning mot män var totalt 76 brott, vilket också var en minskning med 28 brott (-27 %) i jämförelse med 2022.

Jämfört med 2014 har de anmälda brotten om grov fridskränkning mot vuxna minskat med 111 anmälda brott (-28 %) 2023. De anmälda grova fridskränkingsbrotten mot kvinnor har minskat med 64 anmälda brott (-25 %), samtidigt som de anmälda brotten mot män har minskat med 47 brott (-34 %) i jämförelse med 2014.

Figur 15. Antalet anmälda grova fridskränkingsbrott mot vuxna totalt, mot kvinnor respektive män 18 år eller äldre, åren 2014–2023.

Av de anmälda brotten om grov fridskränkning mot vuxna 2023 var 63 procent riktade mot kvinnor och 37 procent mot män.

De anmälda brotten om grov fridskränkning mot vuxna indelas sedan 2019 efter två typer av relation mellan brottsoffret och gärningspersonen: närstående genom parrelation och närstående genom släktskap/familjerelation. Den vanligaste typen av relation mellan brottsoffer och gärningsperson vid grova fridskränkingsbrott är en närstående parrelation. Det var fallet i 76 procent av de anmälda grova fridskränkingsbrotten 2023. Detsamma gällde i 74 procent av dessa brott mot kvinnor och i 79 procent av dessa brott mot män.

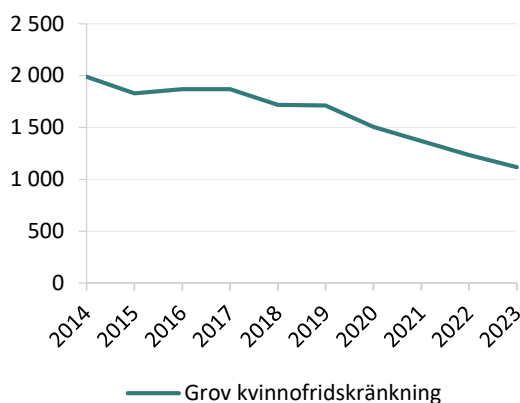
Tabell 6. Grov fridskränkning fördelat på kön och ålder samt relation mellan brottsoffer och gärningsperson, 2023.

Relation mellan offer och gärningsperson	Mot person 18 år eller äldre Antal	Mot person 18 år eller äldre Andel (%)	Mot kvinna 18 år eller äldre Antal	Mot kvinna 18 år eller äldre Andel (%)	Mot män 18 år eller äldre Antal	Mot män 18 år eller äldre Andel (%)
Närstående genom parrelation	155	76	95	74	60	79
Närstående genom släktskap/familj	49	24	33	26	16	21
Totalt	204	100	128	100	76	100

Grov kvinnofridskränkning

År 2023 anmäldes 1 119 grova kvinnofridskränkingsbrott, vilket var 9 procent färre (-115 brott) än 2022, och innebar en minskning med 44 procent (-870 brott) jämfört med 2014.

Figur 16. Antalet anmälda fall av grov kvinnofridskränkning totalt, åren 2014–2023.

Kvinnofridskränkingsbrottens utveckling påverkas av förändringar i polisens och åklagarnas hantering och registreringsrutiner vid anmälan. I början av tioårsperioden registrerades de olika gärningarna vanligtvis initialt som grov kvinnofridskränkning vid anmälan, medan man under den senare delen av perioden i högre grad registrerade de underliggande brotten i stället. Den här överflyttningen till de underliggande brotten har medfört en minskning av antalet anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i statistiken mot slutet av tioårsperioden. Därmed bör viss försiktighet iaktas när statistiken tolkas.

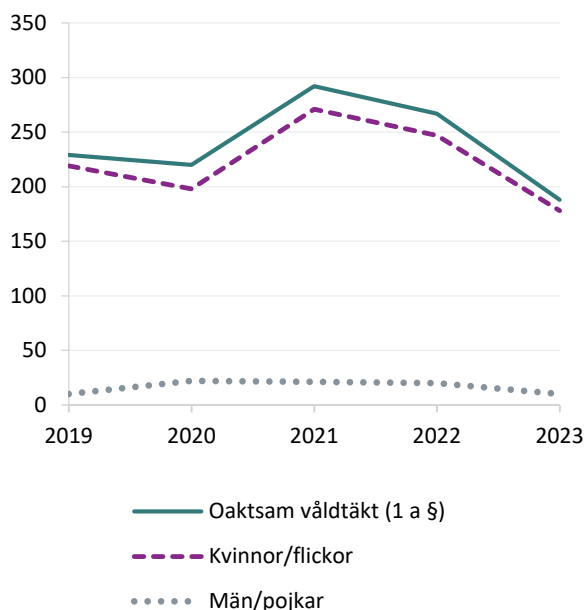
Sexualbrott

År 2023 anmäldes totalt 23 681 sexualbrott, vilket var en minskning med 2 procent (-499 brott) i jämförelse med 2022. Sexualbrotten omfattar flera olika typer av gärningar. Nedan redovisas antalet anmälda våldtäkter och anmälda brott om sexuellt ofredande, vilka utgör merparten (79 %) av alla anmälda sexualbrott. För uppgifter om övriga sexualbrott, se tabeller på www.bra.se.

Våldtäkt

År 2023 anmäldes totalt 9 181 våldtäkter. Av dessa gällde 188 anmälda brott oaktsam våldtäkt⁹, vilket var en minskning med 30 procent (-79 brott) jämfört med 2022. De anmälda fallen av oaktsam våldtäkt ökade 2021 för att därefter succesivt minska. År 2023 var de anmälda brotten avseende oaktsam våldtäkt på den lägsta nivån som uppmätts för ett helt år.

Figur 17. Antalet anmälda fall av oaktsam våldtäkt totalt, mot kvinnor eller flickor respektive män eller pojkar, åren 2019–2023.

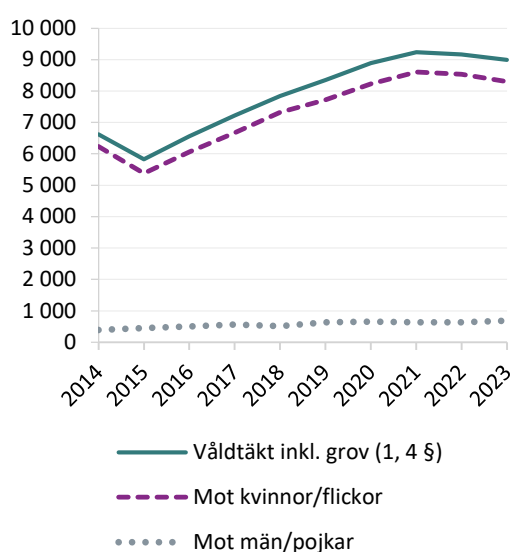
Merparten av de anmälda brotten om oaktsam våldtäkt 2023 begicks mot kvinnor eller flickor (178 brott) och 10 brott mot män eller pojkar.

I resterande redovisning av det här avsnittet om sexualbrott ingår inte oaktsam våldtäkt.

⁹ Den 1 juli 2018 infördes en ny paragraf (oaktsam våldtäkt 1 a §) i 6 kap. BrB.

Mellan 2022 och 2023 minskade de anmälda våldtäkterna med 2 procent (-169 brott), till 8 993 brott. Av de anmälda våldtäkterna 2023 utgjorde 8 304 våldtäkter mot kvinnor eller flickor, medan 689 anmälda brott avsåg våldtäkter mot män eller pojkar. Jämfört med 2022 hade de anmälda våldtäktsbrotten mot kvinnor eller flickor minskat med 3 procent (-226 brott). De anmälda våldtäktsbrotten mot män eller pojkar ökade med 9 procent (+57 brott).

Figur 18. Antalet anmälda våldtäkter totalt, mot kvinnor eller flickor respektive män eller pojkar, åren 2014–2023.

Jämfört med 2014 har de anmälda våldtäkterna ökat med 2 369 brott, vilket motsvarar en ökning med 36 procent år 2023. Anmälda våldtäkter mot kvinnor eller flickor har ökat med 33 procent (+2 068 brott) och anmälda våldtäkter mot män eller pojkar med 78 procent (+301 brott). Ökningen under perioden kan delvis kopplas till förändringar i sexualbrottslagstiftningen, som inneburit att fler gärningar än tidigare bedöms som våldtäkt. Bland annat utvidgades våldtäktsbegreppet den 1 juli 2014 i och med att begreppet ”särskilt utsatt situation” infördes i lagstiftningen. Den 1 juli 2018 ändrades även gränsen för straffbar gärning mot vuxna genom att understryka att frivilligheten för deltagandet ska vara uttalad. Utöver lagstiftningen kan även förändringar i anmälningsbenägenheten påverka antalet anmälda våldtäkter.

Vid tolkning av statistiken bör man dessutom tänka på att enstaka anmälningar med ett stort antal brott kan ha viss påverkan på utvecklingen av statistiken. Brå sammanställer årligen en lista över stora ärenden som kunnat identifieras i underlaget till statistiken, som ett tolkningsstöd. För en

redogörelse av identifierade stora ärenden i den preliminära statistiken över anmälda brott 2023, se avsnittet *Jämförbarhet över tid*.

Av de anmälda våldtäkterna 2023 riktades 59 procent mot vuxna, 13 procent mot barn i åldern 15–17 år och 28 procent mot barn under 15 år. En liknande åldersfördelning gällde för kvinnor eller flickor. Av våldtäkterna mot män eller pojkar riktades 41 procent mot vuxna män, 8 procent mot pojkar i åldern 15–17 år och 51 procent mot pojkar under 15 år.

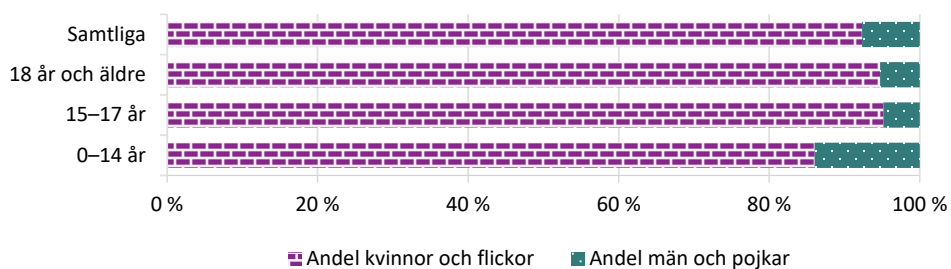
Tabell 7. Antal och andel i procent anmälda våldtäkter per åldersgrupp, mot kvinnor eller flickor respektive män eller pojkar, samt procentuell könsfördelning för de olika åldersgrupperna, 2023.

Ålder	Samtliga Antal	Samtliga Andel	Kvinnor och flickor Antal	Kvinnor och flickor Andel	Män och pojkar Antal	Män och pojkar Andel
0–14 år	2 520	28	2 168	26	352	51
15–17 år	1 174	13	1 117	13	57	8
18 år och äldre	5 299	59	5 019	60	280	41
Samtliga	8 993	100	8 304	100	689	100

Av de anmälda våldtäkterna 2023 var 92 procent brott mot en kvinna eller flicka och 8 procent brott mot en man eller pojke.

Könsfördelningen var likartad mellan åldersgrupperna, med undantag för våldtäkt mot barn under 15 år, där andelen brott mot pojkar (14 %) var större än i övriga åldersgrupper.

Figur 19. Anmälda brott om våldtäkt fördelat på åldersgrupp och könstillhörighet, 2023.

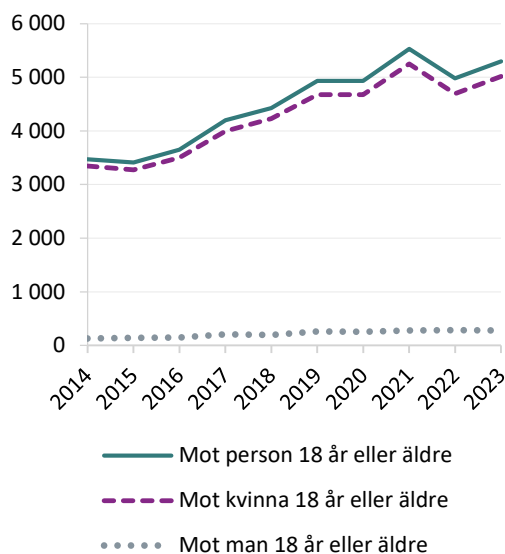

Våldtäkt mot vuxna

Av de anmälda våldtäktsbrotten 2023 utgjordes 5 299 brott av våldtäkter mot vuxna (18 år eller äldre). De anmälda våldtäkterna mot kvinnor uppgick till 5 019 brott och ökade med 327 brott (+7 %) jämfört med året innan. De anmälda våldtäktsbrotten mot män uppgick till 280 brott och minskade med 7 brott (–2 %) jämfört med året innan.

Jämfört med 2014 har de anmälda våldtäktsbrotten mot vuxna ökat med 1 827 brott (+53 %). De anmälda våldtäkterna mot kvinnor har ökat med 1 675 brott (+50 %), och de anmälda våldtäkterna mot män har ökat med 152 brott (+119 %) under samma period.

Figur 20. Antalet anmälda våldtäkter mot vuxna totalt, samt mot kvinnor respektive män, 18 år eller äldre, åren 2014–2023.

Sedan 2019 indelas våldtäktsbrotten mot vuxna efter fyra typer av relation mellan brottsoffret och gärningspersonen: närstående genom parrelation; närstående genom släktskap eller familjrelation; annan sorts relation eller bekantskap; obekanta.

Av samtliga anmälda våldtäktsbrott mot vuxna 2023 var brottsoffret och gärningspersonen närstående genom parrelation i 32 procent, närstående genom släktskap eller familj i 2 procent och i en annan sorts relation eller bekantskap i 40 procent av fallen. Resterande 26 procent av de anmälda våldtäkterna hade begåtts av en obekant gärningsperson.

Relationsmönstret skiljer sig dock åt mellan könen. Andelen våldtäkter som begåtts av en närstående genom parrelation var mer än dubbelt så stor vid anmälda våldtäkter mot kvinnor (33 %) som vid anmälda våldtäkter mot män (14 %). Vid våldtäkterna mot män var det i stället vanligare med en obekant gärningsperson (41 %), medan det gällde för 25 procent av våldtäkterna mot kvinnor. Även fallen då brottsoffer och gärningsperson hade en närstående relation genom släktskap eller familj var något vanligare bland männen (5 %) än bland kvinnorna (2 %). Könsskillnaderna var

mindre när brottsoffret och gärningspersonen hade en annan sorts relation eller bekantskap.

Tabell 8. Våldtäkt fördelat på kön och ålder samt relation mellan brottsoffer och gärningsperson, 2023.

Relation mellan offer och gärningsperson	Mot person	Mot person	Mot kvinna	Mot kvinna	Mot män	Mot män
	18 år eller äldre	18 år eller äldre	18 år eller äldre	18 år eller äldre	18 år eller äldre	18 år eller äldre
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Närstående genom parrelation	1 712	32	1 674	33	38	14
Närstående genom släktskap/familj	98	2	85	2	13	5
Annan sorts relation eller bekantskap	2 106	40	1 992	40	114	41
Obekant med offret	1 383	26	1 268	25	115	41
Totalt	5 299	100	5 019	100	280	100

Våldtäkt mot barn

Av de anmälda våldtäktsbrotten 2023 bestod 41 procent (3 694 brott) av våldtäkter mot barn (0–17 år). Dessa hade minskat med 12 procent (–489 brott) jämfört med 2022¹⁰, men ökat med 17 procent (+542 brott) jämfört med 2014. Av de anmälda våldtäkterna mot barn 2023 var 89 procent brott mot en flicka och 11 procent brott mot en pojke. Nedan redovisas våldtäkt mot barn i två åldersgrupper, 0–14 år och 15–17 år.

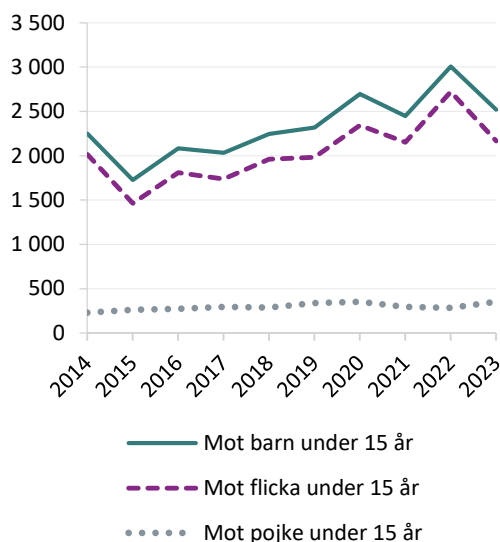
Våldtäkt mot barn under 15 år

Av de anmälda våldtäkterna mot barn var 2 520 brott mot barn under 15 år, vilket innebar en minskning med 487 brott (–16 %) jämfört med 2022. De anmälda våldtäktsbrotten mot flickor minskade med 554 brott (–20 %) till 2 168, medan de anmälda våldtäktsbrotten mot pojkar ökade med 67 brott (+24 %) till 352.

Jämfört med 2014 hade de anmälda våldtäktsbrotten mot barn under 15 år ökat med 12 procent (+272 brott). De anmälda våldtäkterna mot flickor ökade med 7 procent (+151 brott) och våldtäkterna mot pojkar med 52 procent (+121 brott) jämfört med 2014.

¹⁰ Under 2022 registrerades ett stort ärende innehållandes ca 500 enskilda brott mot barn 0–17 år.

Figur 21. Antalet anmälda våldtäkter mot barn under 15 år totalt, samt mot flickor respektive pojkar under 15 år, åren 2014–2023.

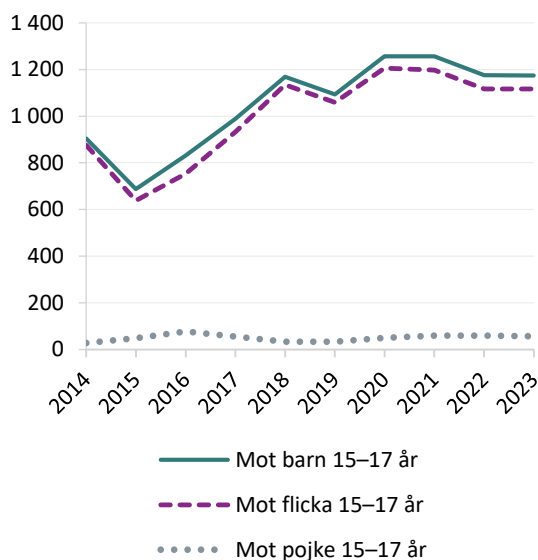
Av de anmälda våldtäkterna mot barn under 15 år var 86 procent brott mot flickor och 14 procent brott mot pojkar 2023.

Våldtäkt mot barn i åldern 15–17 år

Antalet anmälda brott mot barn i åldern 15–17 år var oförändrat (–2 brott) jämfört med 2022. De anmälda våldtäkterna mot flickor ökade med 1 brott (± 0 %) till 1 117, medan de anmälda våldtäkterna mot pojkar minskade med 3 brott (–5 %) till 57 jämfört med 2022.

Jämfört med 2014 hade de anmälda våldtäktsbrotten mot barn i åldern 15–17 år totalt sett ökat med 30 procent (+270 brott). Ökningen består främst av våldtäkter mot flickor, som ökat med 242 brott (+28 %). Antalet anmälda våldtäkter mot pojkar hade ökat med 28 anmälda brott (+97 %) jämfört med 2014.

Figur 22. Antalet anmälda våldtäkter mot barn 15–17 år totalt samt mot flickor respektive pojkar 15–17 år, åren 2014–2023.

Av de anmälda våldtäkterna mot barn i åldern 15–17 år var 95 procent brott mot flickor och 5 procent brott mot pojkar 2023.

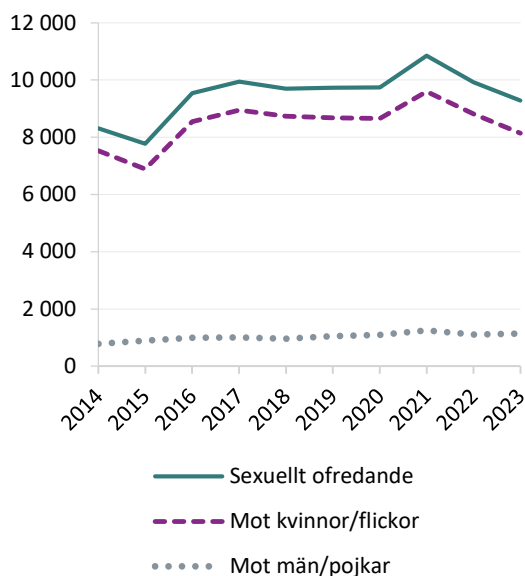
Sexuellt ofredande

Totalt anmäldes 9 453 fall av sexuellt ofredande 2023, vilket jämfört med 2022 innebar en minskning med 6 procent (–574 brott), och jämfört med 2014 innebar en ökning med 2 procent (+207 brott). Av de anmälda brotten 2023 rörde 174 brott (2 %) exhibitionism (blottning).

Från och med 2014 redovisas sexuellt ofredande (exklusive exhibitionism¹¹) uppdelat på kön och ålder. Under 2023 anmäldes 8 137 fall av sexuella ofredanden mot kvinnor eller flickor, vilket var en minskning med 8 procent (–679 brott) jämfört med föregående år. Antalet anmälda fall av sexuella ofredanden mot män eller pojkar ökade med 4 procent (+39 brott) till 1 142 anmälda brott. Jämfört med 2014 har antalet sexuella ofredanden mot kvinnor eller flickor ökat med 611 brott (+8 %), och antalet anmälda sexuella ofredanden mot män eller pojkar har ökat med 362 brott (+46 %).

¹¹ Exhibitionism är exkluderat här då den brottstypen inte är indelad på kön och ålder.

Figur 23. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande totalt samt mot kvinnor eller flickor respektive män eller pojkar, åren 2014–2023.

Majoriteten (88 %) av de anmälda fallen av sexuellt ofredande var brott mot kvinnor eller flickor, och 12 procent av dem var brott mot män eller pojkar.

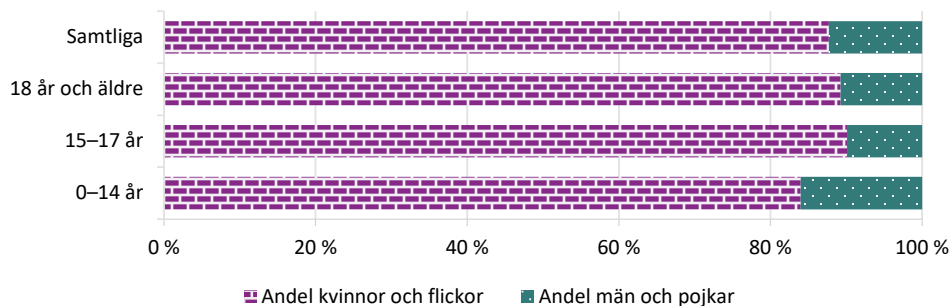
Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande 2023 var 56 procent riktade mot vuxna, 13 procent mot barn i åldern 15–17 år och 31 procent mot barn under 15 år. Liknande åldersmönster gällde för kvinnor eller flickor. För män eller pojkar var det en större andel brott mot pojkar under 15 år och en mindre andel brott mot vuxna män, jämfört med motsvarande andelar för totalen och för kvinnor eller flickor.

Tabell 9. Antal och andel, i procent, anmälda fall av sexuellt ofredande, per åldersgrupp – dels totalt, dels mot kvinnor eller flickor respektive män eller pojkar, 2023.

Ålder	Samtliga Antal	Samtliga Andel	Kvinnor och flickor Antal	Kvinnor och flickor Andel	Män och pojkar Antal	Män och pojkar Andel
0–14 år	2 911	31	2 444	30	467	41
15–17 år	1 199	13	1 080	13	119	10
18 år och äldre	5 169	56	4 613	57	556	49
Samtliga	9 279	100	8 137	100	1 142	100

Könsfördelningen var likartad mellan åldersgrupperna, med undantag för brott mot barn under 15 år, där andelen brott mot män eller pojkar var större än i övriga åldersgrupper.

Figur 24. Anmälda brott om sexuellt ofredande fördelat på åldersgrupp och könstillhörighet, 2023.

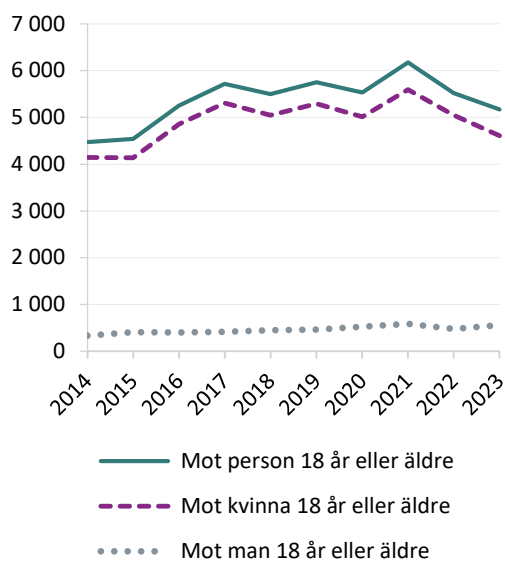

Sexuellt ofredande mot vuxna

Från 2022 till 2023 minskade antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot vuxna (18 år eller äldre) med 6 procent, till 5 169 anmälda brott. De anmälda fallen av sexuellt ofredande mot kvinnor minskade med 437 anmälda brott (-9 %) till 4 613 brott. Motsvarande antal brott mot män ökade med 85 brott (+18 %) till 556 brott.

Jämfört med 2014 hade antalet anmälda sexuella ofredanden mot vuxna ökat med 16 procent (+699 brott). I jämförelse med 2014 hade motsvarande antal brott mot kvinnor ökat med 11 procent (+471 brott), och med 70 procent (+228 brott) mot män.

Figur 25. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot vuxna totalt samt mot kvinnor respektive män 18 år eller äldre, åren 2014–2023.

Majoriteten (89 %) av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot vuxna 2023 utgjordes av brott mot kvinnor, medan 11 procent av de anmälda brotten var riktade mot män.

Sexuellt ofredande mot barn i åldern 0–17 år

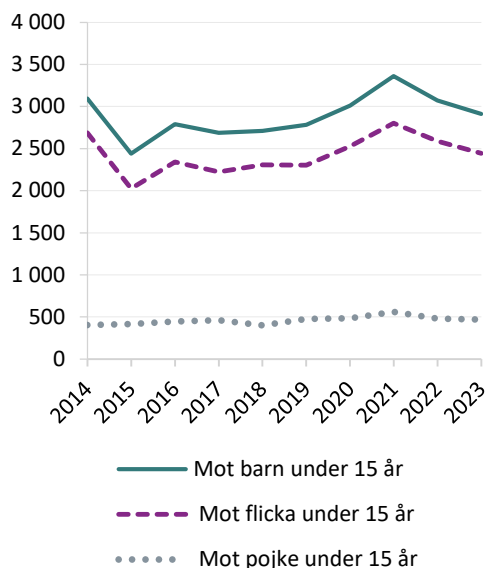
Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande 2023 var 44 procent, 4 110 brott, riktade mot barn, vilket var en minskning med 7 procent (–288 brott) jämfört med 2022, och en ökning med 7 procent (+274 brott) jämfört med 2014. Nedan redovisas sexuellt ofredande mot barn efter två åldersgrupper, 0–14 år och 15–17 år.

Sexuellt ofredande mot barn under 15 år

Totalt 2 911 anmälda sexuella ofredanden 2023 avsåg brott mot barn under 15 år. Jämfört med 2022 var det en minskning med 159 brott (–5 %). Av dessa var 2 444 brott mot flickor och 467 brott mot pojkar. Jämfört med 2022 var det en minskning med 145 brott (–6 %) mot flickor och en minskning med 14 brott (–3 %) mot pojkar.

Jämfört med 2014 hade det totala antalet anmälda sexuella ofredanden mot barn under 15 år minskat med 6 procent (–182 brott). Antalet anmälda brott mot flickor hade minskat med 245 brott (–9 %), och antalet anmälda brott mot pojkar ökat med 63 brott (+16 %) i jämförelse med 2014.

Figur 26. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot barn under 15 år totalt samt mot flickor respektive pojkar under 15 år, åren 2014–2023.

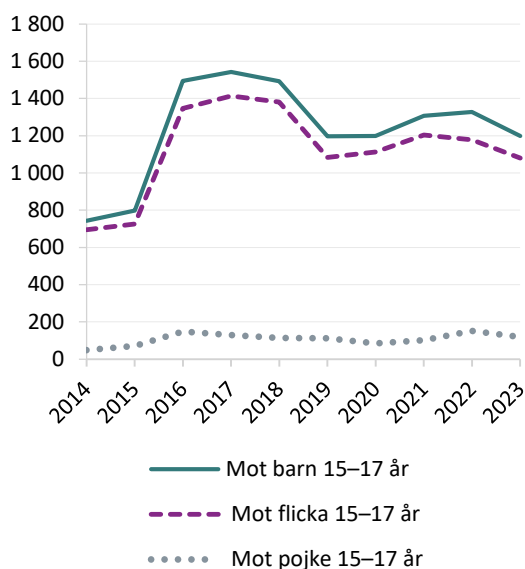
Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot barn under 15 år var 84 procent brott mot flickor och 16 procent brott mot pojkar.

Sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år

Under 2023 anmäldes 1 199 brott om sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år, vilket var en minskning med 129 brott jämfört med 2022. Av dessa brott var 1 080 brott riktade mot flickor och 119 brott riktade mot pojkar. Jämfört med 2022 hade antalet anmälda brott mot flickor minskat med 8 procent (–97 brott), och mot pojkar hade antalet minskat med 21 procent (–32 brott).

Jämfört med 2014 hade antalet anmälda brott om sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år ökat med 456 brott (+61 %). Över perioden hade sexuellt ofredande mot flickor ökat med 385 brott (+55 %), och brotten mot pojkar med 71 brott (+148 %). Mellan 2015 och 2016 fördubblades nästan antalet anmälda brott om sexuellt ofredande mot flickor och brotten mot pojkar mer än fördubblades, men från en lägre nivå (från 71 till 148 brott). År 2016 var det stor medial uppmärksamhet kring sexuella ofredanden på allmän plats, inklusive festivaler som ofta sker under sommaren. I statistiken var ökningen koncentrerad till sommarmånaderna juli–augusti. Den förhöjda nivån av antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år minskade något 2019 och 2020, för att sedan öka igen 2021 och 2022. År 2023 märktes återigen en minskning i anmälda sexuella ofredanden.

Figur 27. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot barn 15–17 år totalt samt mot flickor respektive pojkar 15–17, åren 2014–2023.

Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år var 90 procent brott mot flickor och 10 procent brott mot pojkar.

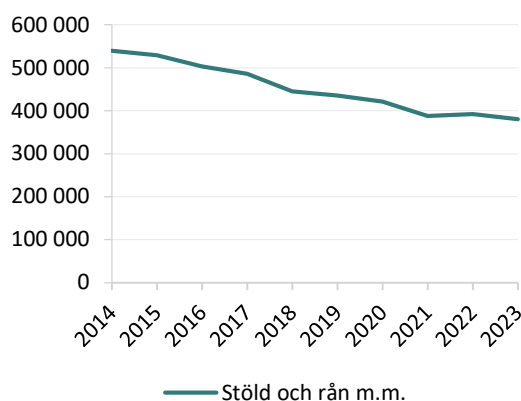
Stöld- och tillgreppsbrott

Med stöld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kap. BrB. Av dessa var de antalsmässigt största brottstyperna 2023 cykelstöld och butiksstöld (som tillsammans utgjorde 28 procent). I det här avsnittet beskrivs nivå och utveckling för kategorin stöld- och tillgreppsbrott som helhet och för två brottstyper inom kategorin: bostadsinbrott och rån.

Under 2023 minskade de anmälda stöld- och tillgreppsbrotten med 11 816 brott (−3 %) jämfört med 2022, till 380 721 brott. Till de brottstyper inom kategorin som minskade mest hör cykelstöld, som minskade med 4 931 (−8 %) och stöld ur och från motordrivet fordon, som minskade med 3 882 brott (−8 %). Den brottstyp som ökade mest under 2023 var butiksstöld, som ökade med 4 412 brott (+10 %) till 47 446 brott.

De anmälda stöldbrotten har minskat kontinuerligt mellan 2014 och 2023. År 2023 anmäldes 29 procent färre brott (−159 103) i jämförelse med 2014.

Figur 28. Antal anmälda stöld- och tillgreppsbrott, åren 2014–2023.

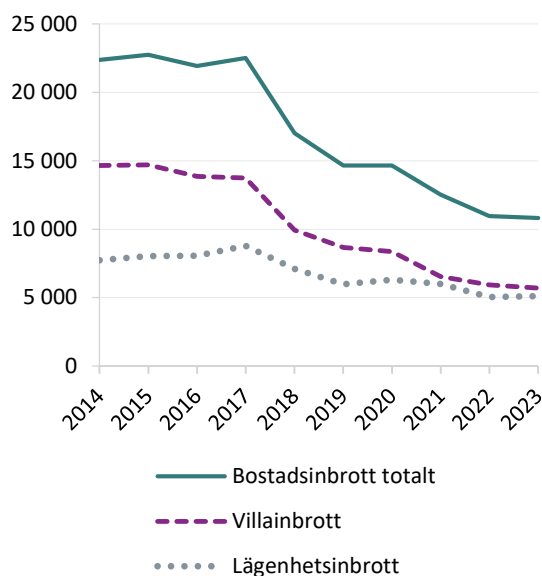
Bostadsinbrott

År 2023 anmäldes totalt 69 705 inbrottsstöld, vilket var en ökning med 1 procent jämfört med 2022. Bostadsinbrotten minskade med 158 anmälda brott (−1 %), till 10 812 brott, jämfört med 2022. Inbrotten i villor och i radhus minskade med 230 brott (−4 %), till 5 702 brott, medan inbrotten i lägenheter ökade med 72 brott (+1 %) till 5 110 brott.

Jämfört med 2014 har det totala antalet anmälda bostadsinbrott minskat med 52 procent. Utvecklingen av antalet anmälda villainbrott har varit nedåtgående, och har minskat med 61 procent jämfört med 2014. Antalet anmälda lägenhetsinbrott har legat på en relativt stabil nivå fram till 2017,

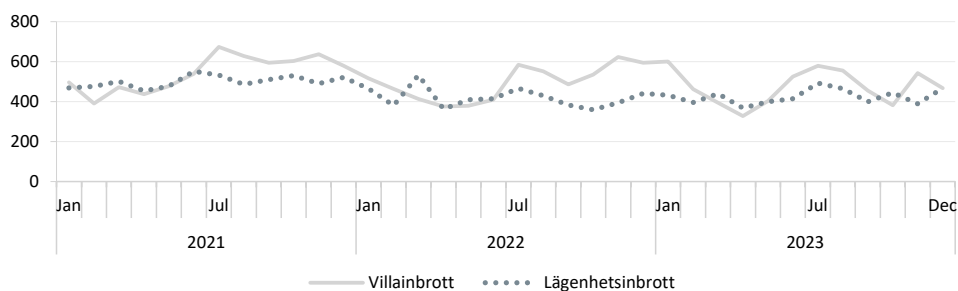
och därefter varit nedåtgående. Sammantaget har anmälda lägenhetsinbrott minskat med 34 procent jämfört med 2014.

Figur 29. Antal anmälda bostadsinbrott, åren 2014–2023.

Under många år och fram till 2019 hade de anmälda villainbrotten en tydlig säsongsbetonad prägel, där fler brott anmäldes under månaderna oktober–december. De senaste tre åren har säsongsvariationerna varit svagare än tidigare år och flest brott har främst anmälts under sommarmånaderna.

Figur 30. Antal anmälda villa- och lägenhetsinbrott månadsvis, 2021–2023.

Rån

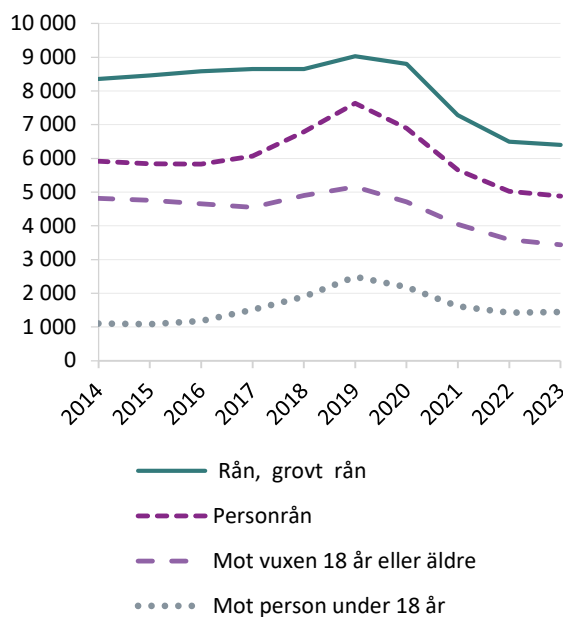
Under 2023 anmäldes 6 401 rån, vilket var en minskning med 93 brott (–1 %) jämfört med 2022. Den vanligaste typen av rån, personrån (mot privatpersoner), minskade med 138 brott (–3 %), till 5 374 anmälda brott.

Av dessa var 493 rån riktade mot äldre eller funktionshindrade, vilket var 3 brott fler (+1 %) jämfört med året innan. Av resterande 4 881 personrån var en majoritet (70 %) av dessa, 3 434 brott, riktade mot vuxna, och de brotten minskade med 4 procent jämfört med 2022. Totalt 1 447 av de anmälda personrånen, eller 30 procent, var riktade mot barn (under 18 år), och de brotten ökade med 19 brott jämfört med året innan.

Av de anmälda personrånen¹² begicks 487 brott (10 %) med skjutvapen, vilket var oförändrat (+1 brott) jämfört med året innan. Av de anmälda personrånen mot vuxna begicks 12 procent (408 brott) med skjutvapen, vilket var en ökning med 18 brott (+5 %). Av de anmälda personrånen mot barn (under 18 år) begicks 5 procent (79 brott) med skjutvapen, vilket var en minskning med 36 brott (-31 %).

Jämfört med 2014 har det totala antalet anmälda personrån minskat med 1 038 brott (-18 %). De anmälda personrånen ökade mellan 2018 och 2020 från en relativt stabil nivå, för att därefter kontinuerligt minska.

Figur 31. Antal anmälda rån (totalt) och personrån, åren 2014–2023.

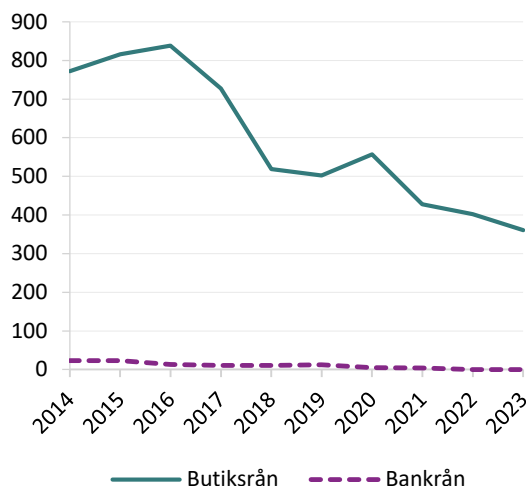

Andra typer av anmälda rån är betydligt färre till antalet, men ofta grövre eftersom det relativt sett är vanligare att gärningspersonerna använder skjutvapen. Bland de andra typerna av rån finns bland annat butiksrån, med

¹² Rån mot äldre eller funktionshindrade är exkluderade här då de inte är indelade efter ålder.

361 anmälda brott 2023, vilket var en minskning med 41 brott jämfört med 2022. Bankrån hade inte något anmält brott 2022 eller 2023. De anmälda bankrånen är en liten brottstyp, som minskat i antal under den senaste tioårsperioden. Taxirånen minskade med 3 brott (–19 %) till 13 anmälda brott.

Figur 32. Antal anmälda butiksrån och bankrån, åren 2014–2023.

Bedrägeribrott

Med bedrägeribrott avses brott som regleras i 9 kap. BrB. Av samtliga anmälda bedrägeribrott 2023 var den antalsmässigt största brottstypen kortbedrägerier (43 procent). I det här avsnittet beskrivs nivå och utveckling för kategorin bedrägeribrott.

Under 2023 anmäldes 237 692 bedrägeribrott¹³, vilket var en ökning med 22 procent (+42 190 brott) jämfört med 2022. De bedrägeribrott som ökade mest var kortbedrägerier och bedrägerier genom social manipulation. Kortbedrägeri ökade med 44 procent (+31 566 brott) och gällde främst kortbedrägeri utan fysiskt kort. Bedrägeri genom social manipulation ökade med 12 496 brott (+36 %). Det bedrägeribrott som minskade mest var identitetsbedrägeri, som minskade med 4 452 (–30 %) anmälda brott.

Jämfört med 2014 har de anmälda bedrägeribrotten ökat med 53 procent. De anmälda bedrägeribrotten ökade kontinuerligt från 2014 fram till 2018.

¹³ Exklusive bidragsbrott.

Mellan 2018 och 2022 minskade de anmälda bedrägeribrotten, för att sedan återigen öka 2023.

Figur 33. Antal anmälda bedrägeribrott, åren 2014–2023.

Anmälningbenägenheten varierar mellan olika typer av bedrägerier, bland annat beroende på omständigheterna kring brottet och myndigheters och privata aktörers förmåga att upptäcka de brott som riktas mot dem. Bedrägeri är ett typiskt seriebrott, där en enda gärningsperson kan bedra många personer under en kort tidsperiod, vilket kan ge upphov till tusentals anmälda brott. Enstaka ärenden kan därför få stort genomslag för enskilda bedrägerityper i statistiken, vilka därmed kan uppvisa stora variationer från ett år till ett annat.

Skadegörelsebrott

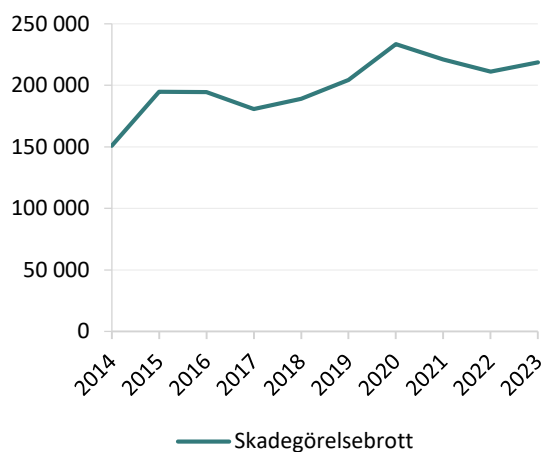
Med skadegörelsebrott avses brott som regleras i 12 kap. BrB. Av samtliga anmälda skadegörelsebrott är den antalsmässigt största brottstypen klotter. Klotter utgjorde 41 procent av de anmälda skadegörelsebrotten 2023. I det här avsnittet beskrivs nivå och utveckling för kategorin skadegörelsebrott.

År 2023 anmäldes 218 583 skadegörelsebrott, vilket innebar en ökning med 3 procent jämfört med året innan. Den brottstyp som stod för ökningen var skadegörelse mot stat, kommun och landsting, som ökade med 14 405 brott (+34 %). Den brottstyp som minskade mest i antal var skadegörelse på motorfordon, som minskade med 2 128 (-7 %) anmälda brott.

Jämfört med 2014 har antalet anmälda skadegörelsebrott ökat med 45 procent och de anmälda brotten utveckling har varierat under den senaste tioårsperioden.

Mängden skadegörelsebrott som registreras varierar beroende på berörda aktörers rutiner vid rapportering och registrering av brott. Ett exempel är att stora mängder anmälda skadegörelsebrott samlas och anmäls eller registreras vid ett och samma tillfälle, vilket innebär att brotten i dessa fall kan härröra från tidigare år.

Figur 34. Antal anmälda skadegörelsebrott, åren 2014–2023.

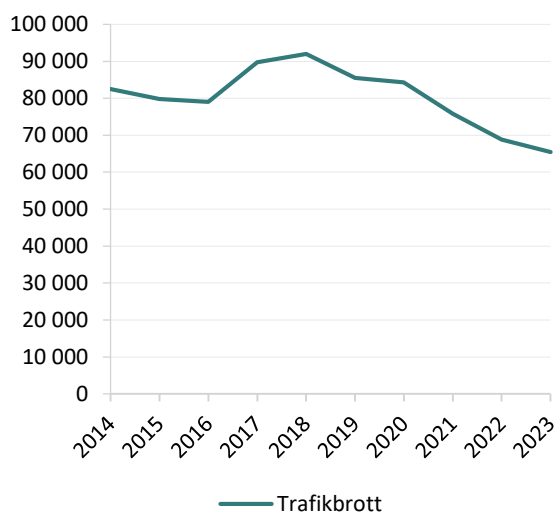

Trafikbrott

Med trafikbrott avses här brott som regleras i trafikbrottslagen (1951:649). Av samtliga anmälda trafikbrott är de antalsmässigt största brottstyperna rattfylleribrott och smitning från trafikolycka. Tillsammans utgjorde de 68 procent av de anmälda trafikbrotten 2023. I det här avsnittet beskrivs nivå och utveckling för kategorin trafikbrott och för brottstypen rattfylleribrott.

År 2023 anmäldes 65 403 trafikbrott, vilket innebar en minskning med 3 399 (–5 %) brott jämfört med 2022. Trafikbrott tillhör de brottskategorier där antalet anmälda brott i huvudsak är ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

Figur 35. Antal anmälda trafikbrott, åren 2014–2023.

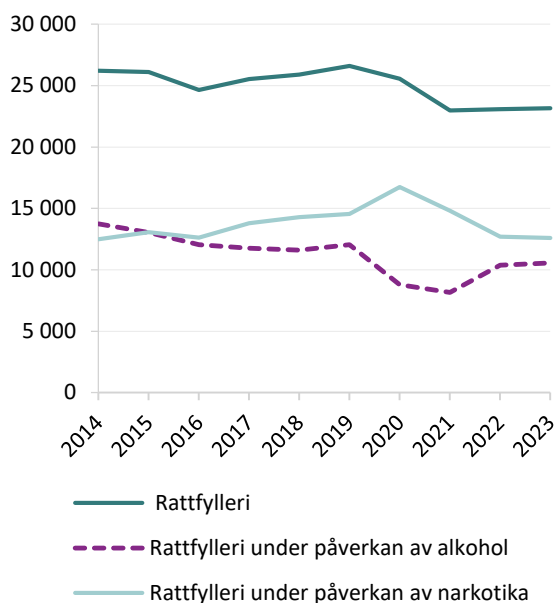

Rattfylleribrott

År 2023 anmäldes totalt 23 156 rattfylleribrott, vilket var oförändrat (+76 brott) jämfört med 2022. Av dessa minskade rattfylleri under påverkan av enbart narkotika, så kallat drograttfylleri, med 96 brott (-1 %) till 12 604 anmälda brott. Rattfylleri under påverkan av alkohol (eller av både alkohol och narkotika) ökade i stället med 172 brott (+2 %) till 10 552 anmälda brott.

Jämfört med 2014 har det totala antalet anmälda rattfylleribrott minskat med 12 procent. De anmälda brotten om drograttfylleri ökade med 1 procent (+116 brott) samtidigt som rattfylleri under påverkan av alkohol (eller av både alkohol och narkotika) minskade med 23 procent över perioden.

Figur 36. Antal anmälda rattfylleribrott, åren 2014–2023.

Antalet anmälda rattfylleribrott är i huvudsak ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

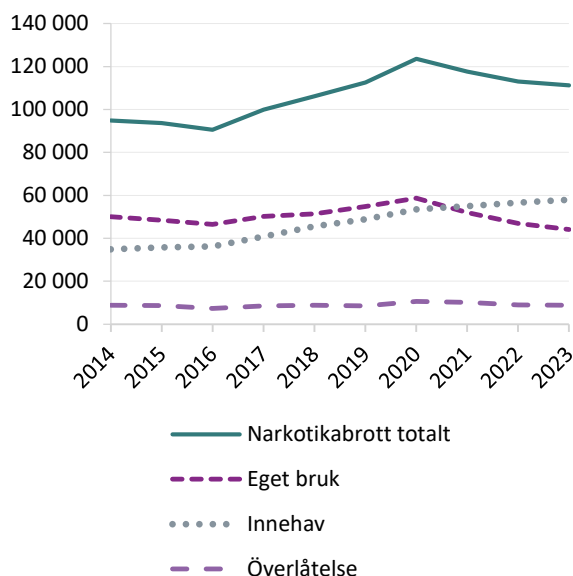
Narkotikabrott

Med narkotikabrott avses brott som regleras i narkotikastrafflagen (1968:64). Av samtliga anmälda narkotikabrott är den antalsmässigt största brottstypen innehav av narkotika, som utgjorde 52 procent av de anmälda narkotikabrotten 2023. I det här avsnittet beskrivs nivå och utveckling för kategorin narkotikabrott.

År 2023 anmäldes 111 196 brott mot narkotikastrafflagen (1968:64), vilket är en minskning (-1 788 brott) jämfört med 2022. Merparten av de anmälda narkotikabrotten 2023 utgjordes av innehav (52 %) och eget bruk (40 %). Av dessa brottstyper ökade innehav med 2 procent, medan eget bruk minskade med 6 procent jämfört med 2022. Innan 2020 utgjorde eget bruk den största delen av de anmälda narkotikabrotten, därefter har innehav utgjort den största delen. Brott om överlåtelse med mera utgjorde 8 procent av narkotikabrotten 2023 och minskade med 157 brott (-2 %) jämfört med året innan. Brott om narkotikaframställning utgjorde cirka 0,3 procent (335 brott) av de anmälda narkotikabrotten och minskade med 63 brott jämfört med 2022.

Jämfört med 2014 hade de anmälda narkotikabrotten ökat med 17 procent 2023. Ökningen kan främst härledas till innehav, som har ökat med 66 procent (+23 010 brott) jämfört med 2014. I likhet med rattfylleribrotten hör narkotikabrotten till de brottskategorier där antalet anmälda brott i huvudsak är ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

Figur 37. Antal anmälda narkotikabrott, åren 2014–2023.

Regionala resultat¹⁴

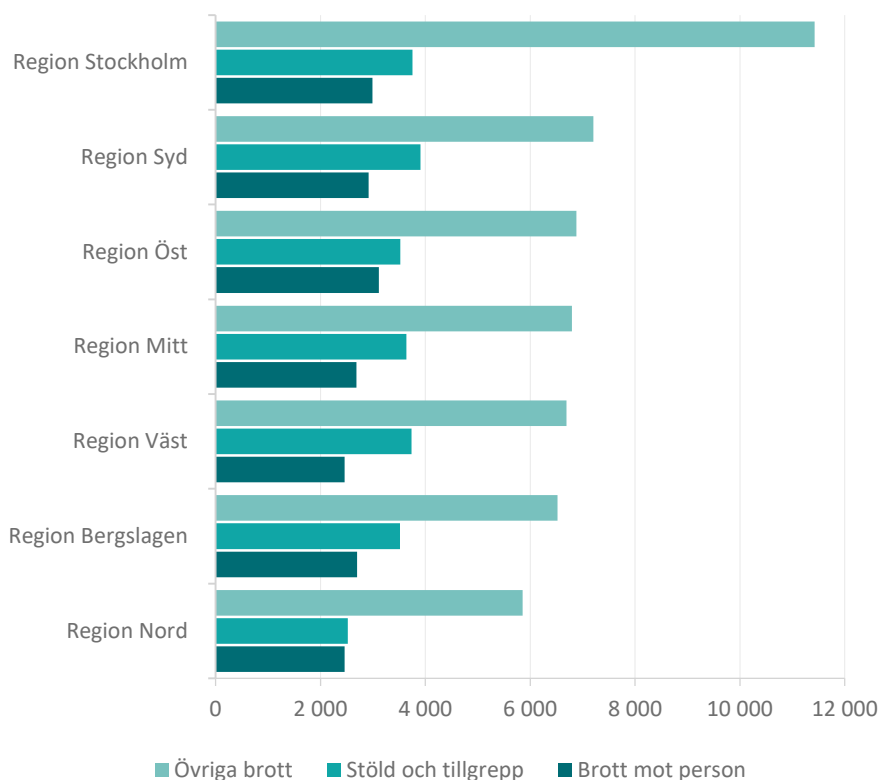
Sedan den 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet som är indelad i sju polisregioner, i stället för som tidigare 21 länspolismyndigheter. Det innebär att statistiken över anmälda brott från och med 2015 utgår från de nya polisregionerna. För mer information, se avsnittet Regional fördelning i avsnittet Statistikens innehåll.

I relation till folkmängden anmäls flest brott i region Stockholm. Under 2023 anmäldes där 18 169 brott per 100 000 invånare, medan motsvarande antal i regionerna Syd och Öst var 14 026 respektive 13 517 brott. I region Mitt anmäldes 13 114 brott per 100 000 invånare och i region Väst och

¹⁴ Från och med 2021 redovisas exakta sifferuppgifter i text och tabeller för absoluta tal, i stället för som tidigare avrundat till tre informationsgivande siffror. Procenttal i text och tabeller är dock fortsatt avrundade till heltal, så 12,2 procent blir till exempel 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som är underlag till figurer baseras dock på siffror som inte är avrundade. För exakta procentuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Bergslagen anmäldes det 12 890 och 12 727 brott i respektive region. Lägst antal brott anmäldes i region Nord, där 10 834 brott per 100 000 invånare anmäldes.

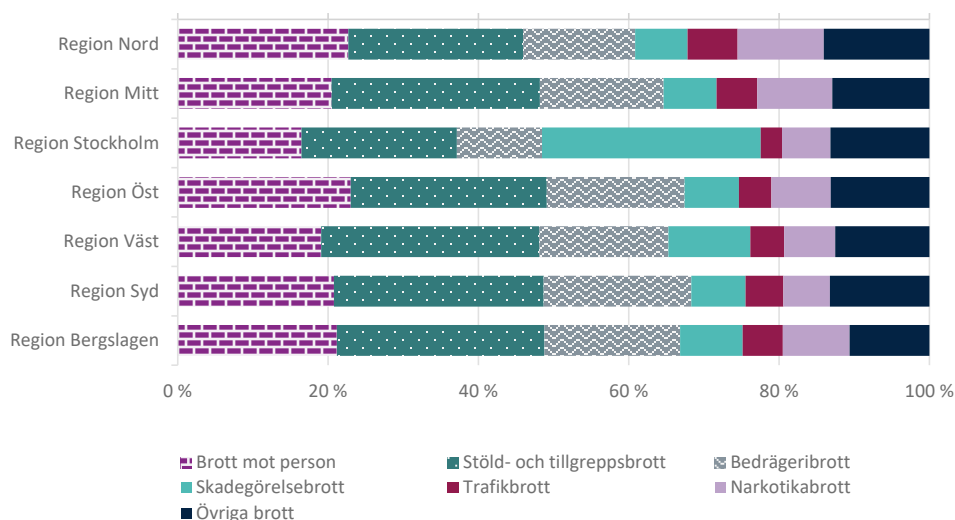
Figur 38. Antal anmälda brott per 100 000 invånare, per region, år 2023.

I regionerna Nord och Öst utgjorde brott mot person 23 procent av de anmälda brotten 2023. I regionerna Syd, Väst, Mitt och Bergslagen utgjorde brott mot person mellan 19 och 21 procent medan brott mot person i region Stockholm utgjorde 16 procent av de anmälda brotten 2023. I region Stockholm utgjorde skadegörelsebrott en markant större andel (29 %) av samtliga anmälda brott än i de övriga regionerna. I övriga regioner var andelen skadegörelsebrott både mindre (7–11 %) och delvis av en annan karaktär.¹⁵

¹⁵ Skadegörelsebrotten i region Stockholm består till största del av klotter mot kollektivtrafiken, övrigt klotter och skadegörelse mot stat, kommun, landsting (ej klotter). I övriga regioner domineras de anmälda skadegörelsebrotten av skadegörelse på motorfordon (ej genom brand) och annan skadegörelse (ej klotter).

Figur 39. Brottskategoriernas andel av totalt antal anmälda brott i respektive region 2023.

I storstadskommunerna Stockholm, Malmö och Göteborg anmäls ett stort antal brott per 100 000 invånare. En förklaring till det är den höga genomströmningen av människor som inte är bofasta i kommunen. Även i storstädernas stadskärnor, såsom stadsdelen Norrmalm i Stockholm och Centrum i Göteborg och i Malmö, anmäls ett stort antal brott per 100 000 invånare, av samma skäl. Även andra kommuner med hög genomströmning av människor som inte är bofasta där kan uppvisa ett stort antal anmälda brott per 100 000 invånare.

Nya redovisningar 2023

Från och med 2023 särredovisas ett antal nya brottstyper i statistiken. För detaljerad information om antalet anmälda brott, se grundtabellerna på www.bra.se. Nya redovisningar 2023 är:

- Ny lagstiftning har tillkommit i 4 kap. 4 e § BrB om hedersförtryck. Sedan den 1 januari 2023 redovisas hedersförtryck i statistiken. Statistiken finns indelad på kön och ålder. Under 2023 anmäldes 74 sådana brott.
- Sedan 1 januari 2023 redovisas brott mot vapenlagen och smuggling av vapen efter ny indelning i statistiken. Den nya indelningen omfattar pistol, revolver, start-, signal-, och tårgasvapen, automatvapen (inkl. kulsprutepistol), jaktvapen samt annat vapen.
- Ny terroristbrottslagstiftning har tillkommit, som inneburit att Terroristbrottslag (2022:666) har ersatt tidigare tre terroristbrottslagar: Lag om straff för terroristbrott (2003:148), Lag om straff för offentlig

uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet (2010:299) samt Lag om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall (2002:444).

- Ny lagstiftning har tillkommit om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257).

Beskrivning av statistiken

Här följer en kortfattad beskrivning av statistiken över anmälda brott. För en mer utförlig beskrivning, se statistikens kvalitetsdeklaration¹⁶.

Statistikens ändamål

Statistiken över antalet anmälda brott beskriver den anmälda brottslighetens nivå, utveckling, struktur och regionala fördelning i Sverige, per år och månad. Den används främst för att följa upp, bedöma, planera och utveckla rättsväsendets verksamheter samt för att belysa den anmälda brottsligheten i olika avseenden, såväl i ett nationellt perspektiv som på regional och lokal nivå. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under en period.

Statistiken över anmälda brott omfattar den andel brott som kommer till polisens och andra brottsutredande myndigheters kännedom, och belyser således långt ifrån alla brott som begås i samhället. För en mer heltäckande bild av den faktiska brottsligheten behövs även andra källor, såsom brottsofferundersökningar (exempelvis Nationella trygghetsundersökningen, NTU) och självdeklarationsundersökningar.

Statistikens innehåll

Anmälda brott

I den officiella statistiken över anmälda brott redovisas brott som under redovisningsperioden anmälts till och registrerats av Polismyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket, Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten. Brotten kan alltså ha ägt rum före registreringstillfället, och behöver inte ha upptäckts det år eller den månad som redovisningen avser. De flesta av de anmälda brotten har skett i Sverige, men för 1–2 procent av dem ligger brottsplatsen utomlands.

Det som redovisas är det totala antalet anmälda brott, det vill säga även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott, eller där brott inte kan styrkas. Detta är särskilt viktigt att komma ihåg vid jämförelser med annan kriminalstatistik och vid internationella jämförelser, där man ofta har en snävare definition av begreppet brott. Vad gäller till exempel mord, dråp

¹⁶ Varje statistikprodukt som ingår i den officiella statistiken har en separat kvalitetsdeklaration, som publiceras samtidigt som statistiken på www.bra.se och hittas i anslutning till statistiken.

och misshandel med dödlig utgång har det visat sig att det faktiska antalet personer som avlidit till följd av dödligt våld under de senaste åren endast varit mellan 27 och 30 procent av det antal anmälda brott som redovisas i kriminalstatistiken.¹⁷

För brott som anmäls till och registreras av Tullverket (huvudsakligen smugglingsbrott) redovisas endast uppgifter om brott där det finns en skäligen misstänkt person. Statistiken över anmälda brott innehåller enbart de tullärenden som överlämnas till åklagaren. De ärenden som tullen lägger ner i ett tidigare skede kommer således inte med i statistiken.

Klassificering av brott

Brottsredovisningen omfattar brott mot BrB¹⁸, brott mot trafikbrottslagen, brott mot narkotikastrafflagen och brott mot specialstraffrättsliga författningar för vilka fängelse ingår i straffskalan. Försök, förberedelse och stämpling¹⁹ till brott redovisas i allmänhet som fullbordade brott. Försöksbrotten redovisas separat enbart för mord och dråp, våldtäkter, biltillgrepp och bostadsinbrott. I samband med att ett brott registreras hos polisen, klassificeras det i enlighet med regler som utfärdas av Brå i samråd med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket och Säkerhetspolisen.

Regler för klassificeringen finns i publikationen Klassificering av brott, som finns på Brås webbplats, www.bra.se. Klassificeringen bygger på brottskoder, utgår från gällande lagstiftning och görs utifrån den information som finns om brottet vid anmälningstillfället. Klassificeringen kan även grunda sig på uppgifter om till exempel offer, brottsplats och gärningspersonens tillvägagångssätt. Hur antalet brott beräknas för de enskilda brottstyperna framgår av dokumentet Riktlinjer för antalsräkning av brott, som bland annat finns på Brås webbplats, www.bra.se.

Regional fördelning

Statistiken över anmälda brott redovisas för hela landet och per region, vanligtvis där brotten anmäls, samt utifrån den kommun där brottet är

¹⁷ Det har framkommit vid jämförelser med Brås specialstudie av anmält dödligt våld, dödsorsaksstatistiken och annan forskning.

¹⁸ Följande brott ingår dock inte: vållande till kroppsskada eller sjukdom i samband med trafikolycka (3 kap. 8 §), egenmäktigt förfarande genom olovligt utnyttjande av annans parkeringsplats (8 kap. 8 §) och förgelseväckande beteende (16 kap. 16 §).

¹⁹ Med stämpling (enligt 23 kap. 2 § 2 st. BrB) menas att en person antingen i samråd med någon annan planerar att utföra ett brott, eller själv erbjuder sig eller övertalar någon annan att utföra brottet.

begånget. Vissa brott kan sakna uppgift om kommun, och då redovisas brotten under okänd kommun i regionen.

Den 1 januari 2015 omorganiserades polisen, vilket innebar att de 21 länspolismyndigheterna omvandlades till en polismyndighet, indelad i sju polisregioner. Dessa sju polisregioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Åklagarmyndigheten har anpassat sin organisation till motsvarande områden. Tullverkets organisation är indelad i fyra områden som går över vissa av polisregionerna, vilket innebär att redovisningen inte exakt kan visa Tullverkets registrerade brott enligt indelningen efter polisregion.

Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna i stället för efter län.

I figur 41 redovisas polisregionerna, de län som ingår i respektive region och befolkningsmängden i regionerna.

Figur 40. Indelning i de sju polisregionerna.

Tabell 10. Länens indelning i polisregioner och befolkningsmängd i respektive region 2023.

Region	Län	Befolkningsmängd 2023
Region Nord	Jämtlands, Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands	901 407
Region Mitt	Gävleborgs, Uppsala, Västmanlands	968 729
Region Stockholm	Stockholms, Gotlands	2 501 200
Region Öst	Jönköpings, Södermanlands, Östergötlands	1 143 591
Region Väst	Hallands, Västra Götaland	2 101 461
Region Syd	Kalmars, Blekinge, Kronobergs, Skåne	2 025 110
Region Bergslagen	Dalarnas, Värmland, Örebro	880 058

Insamling och bearbetning

Statistiken över anmälda brott grundar sig på de uppgifter som registreras i Polismyndighetens, Tullverkets och Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem.

När ett brott kommer till polisens kännedom upprättas en brottsanmälan, som läggs in i ärendehanteringssystemet DurTvå och levereras sedan till Brå. Även uppgifter från åklagarnas och tullens ärendesystem levereras till Brå. Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Brå publicerar statistik över anmälda brott månadsvis, kvartalsvis och årsvis.

Jämförbarhet över tid

Statistik över anmälda brott har förts sedan 1950. Statistikrutinerna för anmälda brott har ändrats vid flera tillfällen, till exempel genom ny insamlingsteknik och nya redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser över tid.

Förändringar i statistiken på grund av enskilda ärenden som omfattar många brott

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över anmälda brott, handlagda brott och misstänkta personer mellan olika år. Det gäller i synnerhet brottskategorier eller redovisningsområden där nivån vanligtvis är relativt låg.

Enstaka stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid och osäkerhet om ifall en förändring är generell eller beror på en enstaka händelse. Stora ärenden är ovanliga, men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Med ett stort ärende avses här ärenden som omfattar runt 100 brott eller fler av samma brottstyp.

Brå har endast möjlighet att identifiera stora ärenden i de fall brotten har registrerats under samma ärendenummer. Det kan dock förekomma att brott som egentligen borde ingå i samma ärende, och som sammantaget hade uppnått gränsen för ett stort ärende, råkar registreras under flera olika ärendenummer.

Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har kunnat identifieras 2023 och 2022. För information om stora ärenden före 2020, se Kvalitetsdeklaration för anmälda brott på Brås webbplats.

Tabell 11. Sammanställning av stora ärenden i statistiken 2023.

År	Antal ärenden	Brottstyp (brottskategori)	Region	Antal anmälda brott (cirka)
2023	1	Kortbedrägeri (9 kap. BrB)	Öst	100
2023	2	Överlåtelse, inkl. vårdslöshet med narkotika Narkotikastrafflagen	Nord	100, 180
2023	1	Våldtäkt inkl. grov, mot kvinna, annan bekantskap (6 kap. BrB)	Öst	100
2023	1	Förskingring (10 kap. BrB)	Syd	110
2023	1	Hot mot tjänsteman, förgripelse mot tjänsteman. (17 kap. BrB)	Öst	170
2023	1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Bergslagen	110
2023	1	Stöld- och tillgreppsbrott (8 kap. BrB)	Öst	250
2023	1	Förskingring (10 kap. BrB)	Öst	100

Tabell 12. Sammanställning av stora ärenden i statistiken 2022.

År	Antal ärenden	Brottstyp (brottskategori)	Region	Antal anmälda brott (cirka)
2022	3	Överlåtelse, inkl. vårdslöshet med narkotika Narkotikastrafflagen	Nord	100–130
2022	1	Bidragsbrott (Bidragsbrottlagen)	Mitt	140
2022	1	Kortbedrägeri (9 kap. BrB)	Mitt	120
2022	1	Bidragsbrott (Bidragsbrottlagen)	Stockholm	110
2022	1	Kortbedrägeri (9 kap. BrB)	Stockholm	100
2022	1	Våldtäkt mot flicka under 15 år (6 kap. BrB)	Öst	500
2022	1	Kortbedrägeri (9 kap. BrB)	Öst	170
2022	1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Öst	160
2022	1	Dataintrång (4 kap. BrB)	Syd	170
2022	1	Kortbedrägeri (9 kap. BrB)	Syd	110
2022	5	Kortbedrägeri (9 kap. BrB)	Bergslagen	110–250
2022	3	Överlåtelse, inkl. vårdslöshet med narkotika Narkotikastrafflagen	Nord	100–130

Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska, metodologiska och lagstiftningsrelaterade förändringar som i olika utsträckning har påverkat statistiken över anmälda brott. Dessa förändringar bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i omvänd kronologisk ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas separat. Den som är intresserad av ett specifikt år kan alltså gå direkt till det relevanta stycket. Förändringar som inträffade före 2014 finns dokumenterade i Kvalitetsdeklarationen över statistiken om anmälda brott på www.bra.se.

- Under 2023 har Brå förändrat sättet att samla in data från Tullverket, vilket kommer ge en bättre kvalitet i statistiken, dock har det under en övergångsperiod inneburit ett visst bortfall för brotten som Tullverket hanterar. Det gäller främst Smugglingsbrott/olovlig in- och utförelse (ej

narkotika), Narkotikasmuggling, Vapensmuggling, Smuggling av explosiv vara, Tullbrott och vårdslös tullredovisning, Olovlig befattningsmed smuggelgods samt brott mot Lagen om punktskattekontroll. Bortfallet påverkar framförallt statistiken under september 2023, men ett visst bortfall kan även förekomma under oktober till december 2023. Den nya insamlingsmetoden har samtidigt inneburit en mer komplett information om anmälda brott jämfört med tidigare, vilket kan innebära att fler anmälda brott kommer med i statistiken. Det är dock svårt att avgöra vilka eventuella effekter den nya insamlingsmetoden haft. Statistiken över anmälda tullbrott perioden september-december 2023 är således inte jämförbar med tidigare år.

- Under första kvartalet 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Pandemin har påverkat samhället sedan dess. Den har i olika skeden inneburit att regler och rekommendationer om social distansering har införts, vilket har lett till minskad rörelse och aktivitet i samhället. Det i sin tur har påverkat den anmälda brottsligheten. Framför allt har minskningar av anmälda brott som vanligtvis sker i det offentliga rummet kopplats samman med pandemin. Det gäller till exempel misshandel av obekant, personrån, fickstöld och stöld från restauranger, biografier, nöjes- och samlingslokaler och idrottsanläggningar. Pandemin har även påverkat de brottsutredande myndigheternas verksamhet, vilket i vissa fall inneburit förändrade arbetssätt. För polisen har pandemin även inneburit ett minskat tryck på viss verksamhet, exempelvis kommanderingar till fotbollsmatcher och andra evenemang, vilket har frigjort resurser som tillfälligt har styrts om till bland annat yttre tjänst för ökad synlighet på gator och torg och till arbete med att utreda brott. Den omfördelningen har troligtvis bidragit till ett ökat antal anmälda narkotikabrott, och även påverkat antalet anmälda skadegörelsebrott genom att många skadegörelsebrott kunde registreras under 2020, även de som härrör från tidigare perioder.
- Under februari 2019 driftsatte polisen Juridisk informationsförsörjning (JIF). JIF infördes i polisens ärendehanteringssystem DurTvå och innebär till viss del ett ändrat arbetssätt för användarna av DurTvå. Bland annat ska både lagrum och brottskod uppges för alla brott som läggs in i anmälningar och ärenden, medan polisen tidigare endast har angett brottskod. Det ändrade arbetssättet skulle kunna påverka registreringen av brott och i förlängningen statistiken över handlagda brott, och bör därför beaktas vid jämförelser som sträcker sig över tidpunkten för införandet. JIF togs fram inom ramen för det

myndighetsgemensamma arbetet med Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Syftet med RIF är att genom en digitalt sammanlänkad rättskedja bland annat öka både effektiviteten och kvaliteten. I det arbetet är ett gemensamt system för den juridiska informationen en viktig del i kommunikationen mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och övriga rättsvårdande myndigheter.

- Från och med 2017 års slutliga statistik presenteras resultaten i sammanfattningen om anmälda brott mot person indelat efter den utsatta personens kön. Den utökade redovisningen är ett led i Brås handlingsplan för jämställdhetsintegrering, där ett övergripande effektmål är att kunna ge målgrupperna en mer fullödig statistisk bild, som tydliggör skillnader och likheter mellan könen beträffande brott och utsatthet för brott.
- I januari 2016 gjordes i polisens anmälningssystem ett förtydligande av namnen på brottskoderna för misshandel i nära relation kontra inte i nära relation (koderna 9349–9356). Begreppet *i nära relation* definierades då som ”är eller har varit gifta, sammanboende eller har gemensamma barn”. Vid en tidigare kvalitetsstudie från Brå (Kvalitetsstudie 1. Användningen av brottskoder) hade det framkommit att brottskoderna i fråga till viss del överanvändes, eftersom de även användes för andra typer av nära relationer, exempelvis mellan syskon eller mellan föräldrar och deras vuxna barn. Åtgärden genomfördes alltså i syfte att förtydliga vad som ska omfattas av brottskoderna, så att anmälda misshandelsbrott kodas korrekt när de registreras. Efter förtydligandet av brottskoderna är nivån på antalet anmälda misshandelsbrott i nära relation i snitt cirka 28 procent lägre än tidigare år (2012–2015). För mer information, se Kvalitetsstudie 1. Användningen av brottskoder på www.bra.se.
- Från och med 2015, när de 21 länspolismyndigheterna omvandlades till en polismyndighet indelad i sju polisregioner, har kvaliteten förbättrats på statistiken över anmälda brott på kommunnivå, beroende på ett minskat bortfall för uppgiften om brottsplatskommun. När kommunen redovisas som okänd kan det bero på att den uppgiften saknas helt (exempelvis på grund av att brottet inte sker på en fysisk plats) eller på att den angivna brottsplatsen finns i en kommun utanför det ”område” där brottet handläggs. Från och med 2015 handläggs ärendena av regionen, i stället för som tidigare för länet, och eftersom regionerna är större än länen ger det ett minskat bortfall för uppgiften om kommun. Vid jämförelser av olika brottstyper mellan 2015 och tidigare år i kommunerna kan därmed

eventuella ökningar helt eller delvis bero på ett lägre bortfall av kommunuppgift. Det bör beaktas vid tolkning av statistiken. I regionerna har vissa brottskategorier särskilt påverkats av det lägre bortfallet. För resterande brottskategorier har påverkan varit lägre eller till och med obefintlig. I tabell 7 visas skillnaden i antalet brott med okänd kommun 2015 jämfört med om statistiken fortsatt hade redovisats på länspolismyndighet i stället för på polisregion. De två regioner vars kvalitet på kommunredovisning har förbättrats mest är region Nord och region Öst. Exempelvis har okänd kommun gällande brott mot trafikbrottslagen minskat med 91 procent i region Öst och med 80 procent i region Nord. I region Stockholm är påverkan försumbar; där har bortfallet minskat med 1 procent. I övriga regioner har bortfallet minskat med mellan 4 och 6 procent totalt sett.

Tabell 13. Förändringen i antalet brott med okänd kommun i statistiken 2015, jämfört med det tidigare sättet att redovisa, totalt och för de brottskategorier som har påverkats mest. Inom parentes anges minskningen av brott med okänd kommun i andelar för respektive brottskategori.

Region	Totalt	Brott mot liv och hälsa (BrB 3 kap.)	Brott mot trafikbrottslagen	Brott mot narkotikabrottslagen	Brott mot miljöbalken	Brott mot skattebrottslagen
Nord	-3 000 (-18 %)	-210 (-48 %)	-1 080 (-80 %)	-244 (-23 %)	-203 (-59 %)	-437 (-49 %)
Mitt	-1 230 (-6 %)	-146 (-31 %)	-276 (-42 %)	-224 (-28 %)	-130 (-70 %)	0 -
Stockholm	-439 (-1 %)	-30 (-2 %)	-15 (-3 %)	-8 (-1 %)	-15 (-3 %)	-48 (-1 %)
Öst	-6 070 (-22 %)	-170 (-36 %)	-3 880 (-91 %)	-745 (-46 %)	-335 (-85 %)	-232 (-15 %)
Väst	-1 620 (-4 %)	-106 (-22 %)	-555 (-58 %)	-112 (-22 %)	-141 (-47 %)	-148 (-7 %)
Syd	-2 280 (-5 %)	-190 (-23 %)	-510 (-42 %)	-225 (-24 %)	-240 (-65 %)	-201 (-32 %)
Bergslagen	-1 170 (-5 %)	-110 (-24 %)	-392 (-36 %)	-82 (-9 %)	-84 (-63 %)	0 -

- Den 1 januari 2015 bildades den nya Polismyndigheten, som ersätter de tidigare 21 länspolismyndigheterna och är indelad i sju polisregioner.

- I april 2014 förändrades definitionen av antalet utfärdade kontaktförbud. Antalet utfärdade kontaktförbud är en uppgift som Brå samlar in från Åklagarmyndigheten. Från och med april 2014 räknas de initialt utfärdade kontaktförbuden och eventuella förlängningar av samma kontaktförbud separat. Det gör det möjligt att både särredovisa enbart initialt utfärdade kontaktförbud och att redovisa samtliga utfärdade kontaktförbud inklusive eventuella förlängningar. I tidigare redovisningar, från 2008 till och med mars 2014, ingick de kontaktförbud som utfärdades initialt eller förlängdes under redovisningsåret. Varje kontaktförbud räknades endast en gång, oavsett om det hade förlängts eller inte.
- I juni 2014 påbörjades avvecklingen av polisens ärendehanteringssystem Pust, och systemet stängdes därmed för nyregistrering av brott. Efter stängningen ska alla nya brott registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under 2013–2014, det gäller ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) och trafikbrott såsom rattfylleribrott och olovlig körning.
- Från och med juni 2013 registrerar polisen smitning från parkeringsskada (trafikförordningen [1998:1276] 2 kap. 8 § 2 st. och 14 kap. 3 § 1 p. a) med brottskoden 3006 i stället för med brottskoden för övriga bötesbrott 9001. Brottskod 3006 användes tidigare, i enlighet med Brås instruktioner, endast för allvarigare smitningsbrott (trafikbrottslagen [1951:649] 5 § 1 st.). Brottskod 9001, som är den kod som borde användas för lindrigare smitningsbrott enligt gällande instruktioner, inräknas inte i den officiella brottsstatistiken, och den utvidgade tillämpningen av brottskod 3006 har således medfört en ökning av smitningsbrotten i statistiken över anmälda brott. Brå kan inte avgöra hur stor del av de registrerade smitningsbrotten som hör till respektive lagrum. Förändringen innebär att varken anmälda brott gällande brottstypen smitningsbrott eller brottskategorin trafikbrott under första halvåret 2014 kan jämföras med tidigare eller senare perioder.
- Under februari 2013 driftsatte polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust), som ersatte det tidigare ärendehanteringssystemet Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vissa brister vid driftsättningen, vilket innebar att det inledningsvis användes i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå samarbetade med polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa

bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Siebel-Pust utgjorde kan ha gett effekter som är svåra att överblicka. En generell rekommendation är att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Siebel-Pust under 2013–2014, det gället ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) och trafikbrott såsom rattfylleribrott och olovlig körning.

Kvalitetsstudier

Kvaliteten i brottskoder

För statistiken över anmälda brott, handlagda brott, handlagda brottsmisstankar och misstänkta personer är uppgifterna om brottskoder avgörande för till vilken brottstyp man räknar brotten, besluten eller de registrerade misstankarna. För att få en bättre förståelse för kvaliteten i registreringen av brottskoder har Brå genomfört en kvalitetsstudie, som publicerades i september 2012.

Resultatet visar att felkodningar framför allt påverkar fördelningen av brott inom de olika brottskategorierna. Det är sällan som anmälningarna skulle ha kodats till en helt annan kategori. Till exempel bedömdes studiens samtliga anmälningar som getts en brottskod för bedrägeri ha registrerats till rätt brottskategori. Däremot förekom felkodningar för vilken typ av bedrägeri det var frågan om – datorbedrägeri, bluffaktura, bedrägeri med hjälp av internet eller annat. Generellt förekom en överanvändning av koderna för ärenden utan egen brottskod, såsom *övrigt bedrägeri* eller *annan stöld*, vilket också innebar att brottstyper med en egen brottskod var underanvända, till exempel *bedrägeri med hjälp av internet*.

Ytterligare områden där det på grund av felkodningar finns anledning att iaktta försiktighet vid tolkningen av statistiken är variabler som avser *i nära relation* kontra *inte i nära relation*, *bekant* kontra *obekant*, *grovt* kontra *annat än grovt*, *försök* kontra *fullbordat* och *inomhus* kontra *utomhus*. Det framgår av samma studie, men också i andra undersökningar som gjorts av Brå och Statistiska centralbyrån rörande användningen av brottskoder. För ytterligare information, se rapporten Användningen av brottskoder, en kvalitetsstudie inom kriminalstatistiken på www.bra.se.

Kvalitetsgranskning av anmälda misshandelsbrott efter relationstyp

Tidigare analyser som Brå har gjort har visat att det finns kvalitetsbrister i redovisningen av relationstypen mellan brottsoffer och förövare vid anmälda

misshandelsbrott i statistiken, som har sin grund i hur registreringen av brottskoder görs. Brå har därför fått i uppdrag av regeringen att göra en fördjupad kvalitetsgranskning av anmälda misshandelsbrott för åren 2019–2021.

Bristerna sammanföll med en större revidering av brottskoderna för misshandelsbrott som infördes 2019. Revideringen innebar konkret att två nya relationstyper infördes i brottskoderna för att ytterligare specificera relationerna inom den övergripande kategorin misshandel av bekant gärningsperson. För relationstypen nära relation, där det fanns brottskoder för misshandel sedan tidigare, innebar revideringen dock ingen förändring i sak eftersom definitionen förblev oförändrad. Däremot förändrades nomenklaturen för dessa brottskoder, vilket innebar att misshandel i nära relation kom att benämnas som misshandel i närstående parrelation. Indelningen av anmälda brott om misshandel mot personer som är 18 år eller äldre ska således kodalas efter tre olika typer av relationer om brottsoffer och gärningsperson är bekanta med varandra, nämligen:

- *Närstående genom parrelation*
- *Närstående genom släktskap eller familj*
- *Bekanta genom annan slags relation*

Om brottsoffer och gärningsperson inte känner till varandra eller inte känner till varandra mer än till namn och utseende kodalas relationen som *obekant*.²⁰

De brottskoder som registreras vid anmälan utgör en central grunduppgift i statistiken. Brottskoden anger vilken typ av brott som har anmälts och är avgörande för hur en händelse som anmälts till polisen redovisas i statistiken. De identifierade kvalitetsbristerna i statistiken har inneburit att det inte är möjligt att på ett tillförlitligt sätt följa nivån och utvecklingen av anmälda misshandelsbrott uppdelat efter relationstyperna som infördes 2019. Kvalitetsgranskningens huvudsyfte är att ta fram årsvisa skattningar av antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor respektive män 2019–2021, indelat efter relationstyperna parrelation, familj- och släkt samt annan bekantskap. Skattningarna kompletterar den officiella statistiken och ska kunna användas för att göra tillförlitliga bedömningar av de anmälda brottsnivån och utveckling under perioden. Se kvalitetsgranskningen i sin helhet på www.bra.se.

²⁰ För mer information om brottskoderna se publikationen Klassificering av brott www.bra.se

Statistik om dödligt våld

För att kunna redovisa det faktiska antalet fall av dödligt våld tar Brå fram en särskild statistik över konstaterade fall av dödligt våld som sträcker sig tillbaka till 2002. Till grund för statistiken ligger särskilda granskningar av statistiken över anmälda brott, som kompletteras med uppgifter från andra källor. Samtliga anmälda fall av fullbordade mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång samt vållande till annans död (exklusive de fall som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser) granskas. Avsikten är bland annat att fastställa om misstanken om brott kvarstår efter polisens utredning (slutredovisad förundersökning). De anmälda fallen av vållande till annans död kontrolleras för att klargöra om det bland dessa gärningar finns brott som borde ha rubricerats som misshandel med dödlig utgång. Med dödligt våld avses fullbordade mord, dråp och misshandel med dödligt våld, som korrekt registrerats som sådana eller som felaktigt registrerats som vållande till annans död.

För mer information, se Konstaterade fall av dödligt våld. Statistik för 2022, som finns att ladda ner från www.bra.se

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brotts-förebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolknings-anvisningar, kommentarer och analyser.

Brottsförebyggande rådet/National Council for Crime Prevention

Box 1386/Tegnérgatan 23, SE-111 93 STOCKHOLM

Tel +46 (0) 8 527 58 400, registrator@bra.se, www.bra.se

urn:nbn:se:bra-1148